

Ընդհանուր հարցերով խորհրդատու՝	Ամալյա Կոստանյան
Մաքսային հարցերով խորհրդատու՝	Տիգրան Սարգսյան
Պատասխանատու խմբագիր՝	Արևիկ Սարիբեկյան
Ձևավորում՝	Կարեն Մկրտչյան

Սույն գրքույկի մշակման համար հիմք է ծառայել Հայաստանի Հանրապետության համապատասխան օրենսդրությունը: Օգտագործվել են նաև Հայաստանի հաշվապահների և աուդիտորների՝ հարկ վճարողների համար հրատարակված «Պարզեցված ուղեցույցի 3-րդ հատորը:

© 2002 Տարածաշրջանային զարգացման կենտրոն/
Թրանսփարենսի Ինթրնեշնլ հայաստանյան մասնաճյուղ

Նալբանդյան 5, սենյակ 35
Երևան 375010, Հայաստանի Հանրապետություն
Հեռ./ֆաքս. (374 1) 585 578
Էլ. փոստ. Crd_ti@cornet.am

(Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

ԳԼՈՒԽ I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆ.....	5
Կազմակերպություններ և ֆիզիկական անձինք5	
ՀՀ մաքսային սահմանով ներմուծվող և արտահանվող ապրանքների մաքսային ձևակերպումը.....	5
Կազմակերպությունների հաշվառման ընթացակարգը տարածաշրջանային մաքսատներում.....	5
ՀՀ մաքսային սահմանով ներմուծվող և արտահանվող ապրանքների մաքսային ձևակերպումների համար անհրաժեշտ փաստաթղթերը.....	6
Մաքսային հսկողություն իրականացնելու համար անհրաժեշտ տեղեկությունները.....	7
ԳԼՈՒԽ II. ՆԵՐՄՈՒԾՈՒՄ.....	8
Կազմակերպություններ.....	8
Ֆիզիկական անձինք.....	8
Առանց մաքսային վճարների ՀՀ տարածք ներմուծվող ապրանքները.....	8
Օտարերկրյա անձանց կողմից ներմուծվող ակնհայտ առևտրային քանակության ապրանքներ.....	10
Բնափրային կամ գումարային քանակությունները գերազանցող ապրանքների ձևակերպումը.....	10
Անհատական օգտագործման տրանսպորտային միջոցների մաքսային ձևակերպումը.....	11
Ներմուծման համար հատուկ թույլտվություններ պահանջող ապրանքներ.....	11
Ներմուծման համար արգելված ապրանքներ.....	12
Պարտադիր սերտիֆիկացում պահանջող ապրանքներ.....	12
ԳԼՈՒԽ III. ԱՐՏԱՀԱՆՈՒՄ.....	14
Կազմակերպություններ.....	14
Ֆիզիկական անձինք.....	14
Արտահանման համար հատուկ թույլտվություններ պահանջող ապրանքներ.....	14
Արտահանման համար արգելված ապրանքներ.....	15
Անհատական օգտագործման տրանսպորտային միջոցների արտահանում.....	15
Մշակութային արժեքների արտահանումը.....	16
ԳԼՈՒԽ IV. ԱՄՓՈՓ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՍԱՔՍԱՅԻՆ ՎՃԱՐՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ.....	18
Մաքսատուրքեր.....	18
Մաքսավճար.....	18
Ակցիզային հարկ.....	18
Դրոշմավորում.....	19
Ավելացված արժեքի հարկ.....	19
Հաստատագրված վճարումներ.....	20
Ավտոմոբիլային ծանապարհներից օգտվելու համար գանձվող ծանապարհային վճար.....	20
Բնապահպանական վճարներ.....	20
ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ.....	22

Չարգելի ընթերցող,

Այս գրքույկը պատրաստվել է Տարածաշրջանային զարգացման կենտրոն/Թրանսփարենսի Ինթերնեշնլ հայաստանյան մասնաճյուղի կողմից՝ «Նպաստել հարավկովկասյան հանրապետությունների մաքսային ծառայությունների գործունեության թափանցիկությանը ծրագրի շրջանակներում: Ծրագիրը ֆինանսավորվել է «Եվրասիա հիմնադրամի «Համագործակցություն Հարավային Կովկասում ծրագրի կողմից և իրականացվել է Ադրբեջանի Ձեռներեցության զարգացման հիմնադրամի և Վրաստանի Երիտասարդ տնտեսագետների միության հետ համատեղ:

Գրքույկը տպագրվել է հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն լեզուներով, նպատակ ունենալով նպաստել մաքսային ընթացակարգերի մասին իրազեկության բարձրացմանը: Այն նախատեսված է ինչպես ավտոմոբիլային և երկաթուղային փոխադրամիջոցներով ՀՀ մաքսային սահմանը հատող ֆիզիկական անձանց, այնպես էլ՝ ապրանքների և տրանսպորտային միջոցների փոխադրումներով զբաղվող կազմակերպությունների համար: Նմանատիպ գրքույկներ տպագրվել են նաև Ադրբեջանում և Վրաստանում՝ այդ երկրների մաքսային ընթացակարգերին ծանոթացնելու համար:

Սույն գրքույկի I մասը պարունակում է ընդհանուր տեղեկություններ ապրանքների և տրանսպորտային միջոցների ներմուծման ու արտահանման մաքսային ձևակերպումների, անհրաժեշտ փաստաթղթերի, հաշվառման ընթացակարգի և մաքսային հսկողություն իրականացնելու մասին: Տվյալ տեղեկատվությունը ավելի մանրամասն ներկայացված է գրքույկի II և III մասերում: Մաքսային վճարների, հարկերի ու տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների մասին ամփոփ տեղեկությունները ընդգրկված են գլուխ IV-ում:

Հուսով ենք, որ այս գրքույկը օգտակար կլինի Ձեր ճամփորդության և գործունեության ընթացքում:

Բ Ա Ր Ի Ճ Ա Ն Ա Պ Ա Ր Հ

ԳԼՈՒԽ I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆ

Կազմակերպություններ և ֆիզիկական անձինք

Համաձայն ՀՀ գործող օրենսդրության երկրի տարածքով տեղափոխվող բոլոր ապրանքներն ու տրանսպորտային միջոցները ենթակա են մաքսային հսկողության և մաքսային ձևակերպման:

ՀՀ մաքսային սահմանով ներմուծվող և արտահանվող ապրանքների մաքսային ձևակերպումը

- Ապրանքների, տրանսպորտային միջոցների, իրերի, գույքի (նաև ժառանգական), անձնական օգտագործման իրերի ներմուծման (այդ թվում՝ ժամանակավոր ներմուծման) դեպքում.
 - կազմակերպությունների կողմից ներմուծվող ապրանքների մաքսային ձևակերպումն իրականացվում է այն տարածաշրջանային մաքսատանը (**տես հավելված 1-ը**), որի գործունեության գոտում գտնվում է կազմակերպությունը, մաքսատան աշխատաժամանակի ընթացքում և տվյալ տարածաշրջանային մաքսատան կողմից հաստատված տեղում (մաքսային պահեստների տարածքում):
 - Ֆիզիկական անձանց կողմից ներմուծվող ապրանքների մաքսային ձևակերպումն իրականացվում է այն մաքսային կետում, որում դրանք ներմուծվում են, բացառությամբ երկաթուղային տրանսպորտով ներմուծվող՝ չուղեկցվող ապրանքների: Երկաթուղային տրանսպորտով ներմուծվող՝ չուղեկցվող ապրանքների մաքսային ձևակերպումն իրականացվում է այն տարածաշրջանային մաքսատանը, որի գործունեության գոտին ընդգրկում է քաղաքացու բնակավայրը:
 - ՀՀ մաքսային տարածքով տարանցիկ փոխադրվող ապրանքների մաքսային ձևակերպումն իրականացնում է բացթողման մաքսային կետը՝ սահմանված մաքսային հսկողության գոտում:
- Ապրանքների, տրանսպորտային միջոցների, իրերի, գույքի (նաև՝ ժառանգական), անձնական օգտագործման իրերի **արտահանման** (այդ թվում՝ ժամանակավոր արտահանման) դեպքում.
 - ՀՀ կազմակերպությունների, անհատ ձեռնարկատերերի (այսուհետև՝ կազմակերպություններ) կողմից արտահանվող ապրանքների մաքսային ձևակերպումն իրականացվում է այն տարածաշրջանային մաքսատանը, որի գործունեության գոտում գտնվում է կազմակերպությունը, տարածաշրջանային մաքսատան աշխատաժամանակի ընթացքում և տվյալ տարածաշրջանային մաքսատան կողմից հաստատված տեղում (դրանք սովորաբար մաքսային պահեստների տարածքներն են):
 - ՀՀ և օտարերկրյա քաղաքացիների, քաղաքացիություն չունեցող անձանց (այսուհետև՝ ֆիզիկական անձ) կողմից արտահանվող ապրանքների մաքսային ձևակերպումն իրականացվում է այն տարածաշրջանային մաքսատանը, որի գործունեության գոտին ընդգրկում է քաղաքացու բնակավայրը կամ այն մաքսային կետում, որով ապրանքներն արտահանվում են: Մաքսային ձևակերպումը կատարվում է տարածաշրջանային մաքսատան կամ մաքսային կետի աշխատաժամանակի ընթացքում և տարածաշրջանային մաքսատան կամ մաքսային կետի կողմից հաստատված տեղում:

Կազմակերպությունների հաշվառման ընթացակարգը տարածաշրջանային մաքսատներում

- Պետական գրանցում ստացած կազմակերպությունները, որոնք նպատակ ունեն իրականացնել ներմուծման և արտահանման գործառնություններ, պետք է

նախապես հաշվառվեն այն տարածաշրջանային մաքսատանը, որի գործունեության գոտուն նրանք գրանցված են: Հաշվառվելու նպատակով կազմակերպությունը պետք է ներկայացնի հետևյալ փաստաթղթերը.

- ✓ դիմում համապատասխան մաքսատանը՝ արտաքին տնտեսական գործունեության սուբյեկտ գրանցվելու մասին.
- ✓ կազմակերպության կանոնադրության պատճենը.
- ✓ կազմակերպության համապատասխան մարմնում պետական գրանցման փաստաթղթի պատճենը.
- ✓ հարկ վճարողի հարկային համար (ՀՎՀՀ)՝ հաշվառման վայրի հարկային մարմնի կողմից հաշվառման կանգնելու ժամանակ տրամադրվող ութանիշ կոդով քերթիկի պատճենը.
- ✓ տեղեկանք կազմակերպությանը սպասարկող՝ ՀՀ-ում գրանցված բանկից նրա հաշվարկային հաշվի (հաշիվների) վերաբերյալ.
- ✓ լիազորագիր՝ կազմակերպության անունից մաքսային ձևակերպումներն իրականացնող աշխատակցի անունով.

➤ Նշված փաստաթղթերը ներկայացնելուց հետո տարածաշրջանային մաքսատան աշխատակիցների կողմից կազմակերպության անվանումը և ՀՎՀՀ ութանիշ ծածկագիրը մուտքագրվում են ավտոմատ հայտարարագրման համակարգ: Միաժամանակ կազմակերպության վերաբերյալ տվյալները ռադիոհեռագրային համակարգի միջոցով ուղարկվում են սահմանային մաքսային կետեր՝ կետերի համակարգիչների համապատասխան տվյալների բազաներում գրանցելու նպատակով: Այն կազմակերպությունները, որոնք վերը նշված կարգով չեն հաշվառվել համապատասխան տարածաշրջանային մաքսատանը, չեն կարող ՀՀ մաքսային տարածքով ներմուծել կամ արտահանել ապրանքներ:

ՀՀ մաքսային սահմանով ներմուծվող և արտահանվող ապրանքների մաքսային ձևակերպումների համար անհրաժեշտ փաստաթղթերը

- ✓ ՀՀ մաքսային օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում՝ մաքսային հայտարարագիրը.
- ✓ ՀՀ մաքսային սահմանով տեղափոխվող ապրանքների ձևակերպման փաստաթղթի պատճենը (ապրանքի ձեռքբերման հաշիվ-ապրանքագիր կամ պայմանագիր, կամ դրան փոխարինող այլ համապատասխան փաստաթուղթ), իսկ դրանց բացակայության դեպքում՝ ապրանքը տեղափոխող անձի կողմից տրված տեղեկանք ապրանքի ձեռքբերման մասին: Նշված փաստաթուղթը ֆիզիկական անձանցից պահանջվում է միայն այն ապրանքների համար, որոնք հետագայում ենթակա են հաշվառման այլ պետական մարմիններում.
- ✓ ՀՀ մաքսային օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում՝ մաքսային արժեքի մանրամասնությունների հայտարարագիրը.
- ✓ Ապրանքի տեղափոխումը հիմնավորող փաստաթուղթը (ապրանքատրանսպորտային բեռնագիր), բացառությամբ ՀՀ մաքսային օրենսգրքով սահմանված ուղեկցող բեռ համարվող ապրանքների տեղափոխման դեպքերի.
- ✓ Ոչ սակագնային կարգավորման նպատակներով ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված փաստաթղթերի բնօրինակները թույլտվություն, լիցենզիա, համապատասխանության սերտիֆիկատ կամ հավաստագիր, եզրակացություն, վկայագիր և այլն.
- ✓ Անձնագիրը կամ անձը հաստատող այլ փաստաթուղթ.
- ✓ ՀՀ մաքսային օրենսգրքին համապատասխան՝ անձի անհրաժեշտ լիազորությունները հաստատող փաստաթուղթ.
- ✓ Մաքսային վճարումների կատարումը հավաստող փաստաթղթերը.
- ✓ Մաքսային հսկողության նպատակով մաքսային մարմինների կողմից հայտարարատուին տրամադրված և նույն կամ այլ մաքսային մարմնի

հանձնման կամ վերադարձման ենթակա փաստաթղթերը՝ փոխադրման ամփոփագիր, ուղեկցող բեռ չհամարվող ապրանքների ստացման մասին հասցեատիրոջ անունով լրացված կտրոն.

- ✓ ԴՅ մաքսային օրենսդրությամբ նախատեսված կարգով համապատասխան լիցենզիա ստացած անձանցից՝ մաքսային պահեստներում, ազատ մաքսային պահեստներում և անմաքս առևտրի խանութներում մաքսային օրենսդրությանը համապատասխան վարվող գրանցամատյաններ և մաքսային մարմիններ ապրանքների շարժի մասին ներկայացման ենթակա հաշվետվությունները (մաքսային հսկողություն իրականացնելու համար).
- ✓ ԴԴ ներմուծվող ակցիզային հարկով հարկման և պարտադիր դրոշմավորման ենթակա ապրանքների համար ակցիզային դրոշմանիշերի ձեռքբերման անդորրագիրը և դրոշմանիշերի օգտագործման մասին հաշվետվությունը.
- ✓ Արտոնությունների կիրառման համար ԴԴ օրենսդրությամբ սահմանված այլ անհրաժեշտ փաստաթղթերը:

Մաքսային հսկողություն իրականացնելու համար անհրաժեշտ տեղեկությունները

- ✓ ԴԴ մաքսային սահմանով տեղափոխվող ապրանքների տեղափոխման պայմանների մասին (գործարքի գին, մատակարարման բազիսային պայման, վճարման պայմաններ, գործարքին վերաբերող այլ առկա պայմանավորվածություններ).
- ✓ Մաքսային հայտարարագիրը մաքսային մարմին ներկայացվելու պահին ապրանքի ձեռքբերման արտաբժույթի գործող փոխարժեքի մասին.
- ✓ Ընտրված ռեժիմի շրջանակներում ապրանքների տեղափոխման առանձնահատկությունների մասին.
- ✓ Ապրանքն առաքողի (արտահանողի անվան) (անվանման) և հասցեի, կազմակերպությունների համար՝ նաև հարկ վճարողի հաշվառման համարի մասին.
- ✓ Ապրանքների քանակի մասին.
- ✓ Ապրանքների բեռնահակերի քանակի մասին.
- ✓ Ապրանքը ստացողի (ներմուծողի անվան) (անվանման) և հասցեի, կազմակերպությունների համար՝ նաև հարկ վճարողի հաշվառման համարի մասին.
- ✓ Հայտարարատուի անվան (անվանման) և հասցեի, կազմակերպությունների համար՝ նաև հարկ վճարողի հաշվառման համարի մասին.
- ✓ Արտահանող երկրի մասին.
- ✓ Ներմուծող երկրի մասին.
- ✓ Ապրանքներ և ուղևորներ տեղափոխող տրանսպորտային միջոցների մասին.
- ✓ Ապրանքների մաքսային արժեքի մասին.
- ✓ Ապրանքների տեղափոխման երթուղու մասին.
- ✓ Ապրանքի՝ ըստ արտաքին տնտեսական գործունեության ապրանքային անվանացանկի (ԱՏԳ ԱԱ) դասակարգման մասին.
- ✓ Ապրանքի քաշի մասին՝ փաթեթավորման հետ միասին և առանց փաթեթավորման.
- ✓ Ապրանքի քանակի մասին՝ ըստ ԱՏԳ ԱԱ-ի լրացուցիչ չափի միավորի.
- ✓ Ապրանքի ծագման երկրի մասին.
- ✓ Կազմակերպության կողմից ստացված ակցիզային դրոշմանիշերի մասին.
- ✓ Հայաստանի Հանրապետությունում գործող ոչ սակագնային կարգավորման համար պահանջվող փաստաթղթերի մասին.
- ✓ Մաքսային և հարկային վճարումների կատարման մասին
- ✓ Մաքսային և ազատ մաքսային պահեստներում, և անմաքս առևտրի խանութներում ապրանքների շարժի մասին.

ԳԼՈՒԽ II. ՆԵՐՄՈՒԾՈՒՄ

Կազմակերպություններ

- Կազմակերպության կողմից ապրանքների **ներմուծման** ժամանակ մաքսային ձևակերպումն իրականացնում է տարածաշրջանային մաքսատունը մաքսային կետից ներքին մաքսային տարանցման փաստաթղթով՝ փոխադրման ամփոփագրով (տես հավելված 2-ը): Մաքսային ձևակերպումն իրականացվում է դրա համար վերադաս մաքսային մարմնի կողմից որոշված վայրերում՝ մաքսային մարմինների աշխատանքային ժամերի ընթացքում: ՀՀ մաքսային սահմանով տեղափոխվող ապրանքների մաքսային ձևակերպումները կամ դրանց հետ կապված առանձին գործողությունները մաքսային ձևակերպումների համար սահմանված վայրերից և մաքսային ձևակերպումներ իրականացնող մաքսային մարմինների աշխատանքային ժամերից դուրս կարող են իրականացվել միայն ապրանքներ տեղափոխող անձանց կողմից ՀՀ կառավարությանն առընթեր մաքսային պետական կոմիտե ներկայացված գրավոր դիմումի հիման վրա: Դիմումի մեջ պարտադիր պետք է նշվի մաքսային ձևակերպումների իրականացման համար նախատեսվող վայրը և (կամ) ժամանակահատվածը և նման խնդրանքի պատճառը:
- Մաքսային կետի պաշտոնատար անձանց՝ տեսուչների կողմից ապրանքներ տեղափոխող տրանսպորտային միջոցների վրա դրվում են մաքսային ապահովության միջոցներ՝ դրոշմակնիքներ, ստուգվում են ապրանքն ուղեկցող հիմնական փաստաթղթերը՝ ապրանքատրանսպորտային բեռնագրերը, օտարերկրյա տրանսպորտային միջոցներից «ճանապարհային վճարի մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով և դրույքաչափերով գանձվում է ճանապարհային վճար, որից հետո ապրանքը ստացող և համապատասխան տարածաշրջանային մաքսատանը գրանցված հայկական կազմակերպության անունով լրացվում է վերը նշված փոխադրման ամփոփագիրը: Դրա մեկ օրինակը տրվում է տրանսպորտային միջոցի վարորդին:
- Ապրանքը տեղափոխվում է ամփոփագրում նշված մաքսային պահեստի տարածք, իսկ կազմակերպությանը տրվում է 10 օր՝ համապատասխան մաքսատուն ներկայանալու և վերջնական մաքսային ձևակերպումներն ու մաքսային վճարները կատարելու համար:
- Կազմակերպությունների կողմից ՀՀ մաքսային տարածք ներմուծվող տրանսպորտային միջոցների մաքսային ձևակերպումներն իրականացվում են նույն կարգով, ինչ կարգով որ ձևակերպվում են ապրանքները: Կազմակերպության կողմից ներմուծվող տրանսպորտային միջոցի համար մաքսային կետում լրացվում է փոխադրման ամփոփագիր, համապատասխան տարածաշրջանային մաքսատանը տրանսպորտային միջոցը ընդհանուր կարգով համապատասխան մաքսային ռեժիմով հայտարարագրվում է բեռնային մաքսային հայտարարագրի միջոցով (ԲՄՀ), որի մեկ օրինակն էլ ներկայացվում է ՀՀ ներքին գործերի նախարարության պետավտոտեսչություն՝ գրանցման համար:

Ֆիզիկական անձինք

Ֆիզիկական անձանց կողմից ներմուծվող ապրանքները և տրանսպորտային միջոցները ենթակա են մաքսային ձևակերպման սահմանային մաքսային կետերում: ՀՀ մաքսային կոմիտեն կարող է թույլատրել առանձին ապրանքատեսակների մաքսային ձևակերպումը որոշակի մաքսատներում կամ մաքսային կետերում: ՀՀ մաքսային սահմանը հատող ֆիզիկական անձինք պարտադիր ներկայացնում են մաքսային հայտարարագիր (տես հավելված 3):

Առանց մաքսային վճարների ՀՀ տարածք ներմուծվող ապրանքները

- Ֆիզիկական անձանց թույլատրվում է առանց մաքսային վճարների ՀՀ մաքսային տարածք ներմուծել.
 - որպես ուղեկցող բեռ (ֆիզիկական անձանց հետ միաժամանակ ՀՀ մաքսային սահմանը հատող, ինչպես նաև ֆիզիկական անձից անկախ պատճառներով ուշացած կամ ՀՀ մաքսային սահմանը հատելու պահին կորսված կամ սխալմամբ այլ տեղ ուղարկված ուղեբեռը) ապրանքներ, որոնց ներմուծման համար մաքսատուրքի դրույքաչափը սահմանված չէ 0 տոկոս և որոնց ընդհանուր քաշը չի գերազանցում 50 կգ, իսկ ընդհանուր մաքսային արժեքը՝ 500 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամը.
 - միջազգային փոխադրումներով փոխադրվող ապրանքներ (ծանրոցներ), որոնց ընդհանուր քաշը չի գերազանցում 20 կգ-ը, իսկ ընդհանուր մաքսային արժեքը՝ 100 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամը.
 - նույն անձը վերոնշյալ արտոնությունից 180 օրվա ընթացքում կարող է օգտվել մեկ անգամ, բացառությամբ ՀՀ կառավարության որոշումների հիման վրա ստեղծվող սահմանամերձ առևտրի շուկաների (Բագրատաշենի և Մեղրու սահմանամերձ առևտրի շուկաներ), երբ նույն անձը նախատեսված արտոնությունից մեկ ամսվա ընթացքում կարող է օգտվել մեկ անգամ.
 - ստորև նշված ապրանքատեսակներից հետևյալ քանակություններով.

ԿԵԼԵՄՈՒՄ 1

Ապրանքի ծածկագիրը՝ ըստ ԱՏԳ ԱԱ	Ապրանքի անվանումը	Քննարկային չափը
02	Միս և մսի ենթամթերք	10կգ
03	Չկենդան, խեցգետնանմաններ, կակղամորթեր և ջրային այլ անողնաշարավորներ, բացառությամբ՝	10կգ
0301	- կենդանի ձուկ	0,5կգ
0302 70	այդ թվում՝ ձկան խավիար	
04	Կաթ և կաթնեղեն, թռչնի ձու, բացառությամբ՝	10կգ
0408 11	- ձվի փոշի	
0 407	այդ թվում՝ թռչնի ձու	100 հատ
08	Ուտելի պտուղներ, ընկույզ, բոստանային կամ ցիտրուսային մշակաբույսերի կեղևներ և կճեպներ	10կգ
09	Սուրճ, թեյ, մատե (պարագվայական թեյ) և համեմունքներ	1կգ
1206 00	Արևածաղկի սերմ	10կգ
15	Կենդանական կամ բուսական ծագում ունեցող ճարպեր և յուղեր, դրանց ճեղքումից ստացվող նյութեր, պատրաստի սննդայուղեր, բուսական կամ կենդանական ծագում ունեցող սոմեր, բացառությամբ՝	10կգ
1515 30 100	- գերչակի յուղ	
16	Մսի, ձկան, խեցգետնանմաններից, կակղամորթերից կամ ջրային այլ անողնաշարավորներից արտադրանք	5կգ
1604 30	այդ թվում՝ ձկան խավիար և խավիարի փոխարինիչներ	0,5կգ
1704	Շաքարից պատրաստված հրուշակեղեն	10կգ
1704 10	այդ թվում՝ ծամոն	0,2կգ
18	Կակաո, կակաոյից պատրաստված մթերք, բացառությամբ՝	5 կգ
1801	- կակաո հատիկավոր, աղացած, չոր կամ բովված	
1902	Մակարոնեղեն	5կգ
1904	Հացահատիկային մշակաբույսերից պատրաստված կերակրատեսակներ	5կգ
1905 30	Քաղցր թխվածքաբլիթ, վաֆլի	5կգ

Ապրանքի ծածկագիրը՝ ըստ ԱՏԳ ԱԱ	Ապրանքի անվանումը	Բնաիրային չափը
21 2102	Տարբեր տեսակի սննդամթերք, բացառությամբ՝ - դրոժներ	1կգ
22	Ալկոհոլային, ոչ ալկոհոլային խմիչքներ, քացախ	2 լիտր կամ 1շիշ, եթե 1 շիշ տարողությունը 2 լիտրից ավելի է
2402	Սիգարներ, ծայրը կտրած սիգարներ, սիգարելաներ (բարակ սիգարներ) և սիգարետներ՝ ծխախոտով կամ դրա փոխարինիչներով այդ թվում՝ սիգարներ սիգարելաներ սիգարետներ (ֆիլտրով կամ առանց ֆիլտրի)	10 հատ 400 հատ 400 հատ
64 6406	Կոշիկ, բացառությամբ - կոշիկի մասեր	5 գույգ
91 9104 00 100 9108, 9112, 9114	Ժամացույցներ և ժամացույցների մասեր, բացառությամբ՝ - ժամացույցներ քաղաքացիական ավիացիայի համար - ժամացույցների մասեր	3 հատ

- իրենց վրա կրվող կամ ձեռքի ուղեբեռում գտնվող անձնական օգտագործման իրերը: Որպես այդպիսիք դիտվում են այն ապրանքները, որոնք չունեն գործարանային փաթեթավորում, պիտակավորում և գտնվում են ուղեկցվող ուղեբեռում, կամ որոնք ՀՀ մաքսային սահմանը հատելու պահին ֆիզիկական անձինք կրում են իրենց վրա (բացառությամբ՝ ծանրոցների տեսքով ստացվող ապրանքների):
- մշտական բնակության ժամանող ֆիզիկական անձանց անձնական օգտագործման գույքը.
- ՀՀ ֆիզիկական անձանց ժառանգական գույքը՝ մաքսային մարմիններին ժառանգության մասին համապատասխան փաստաթղթերի ներկայացման դեպքում.
- ցանկացած արտարժույթ՝ անսահմանափակ քանակությամբ:

Օտարերկրյա անձանց կողմից ներմուծվող ակնհայտ առևտրային քանակության ապրանքներ

- Օտարերկրյա անձանց կողմից ակնհայտ առևտրային քանակությամբ ապրանքներ ներմուծելու համար պահանջում է՝
 - ներկայացնել ՀՀ անձի հետ կնքված մատակարարման պայմանագիրը, կամ
 - օրենքով սահմանված կարգով գրանցվել որպես ՀՀ ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնող անձ:
- Վերը նշված պահանջները չկատարելու դեպքում մաքսային մարմիններն արգելում են ապրանքների ներմուծումը: Ակնհայտ առևտրային քանակությամբ ապրանքների բնաիրային չափերը ներկայացված են հավելված 4-ում:

Բնաիրային կամ գումարային քանակությունները գերազանցող ապրանքների ձևակերպումը

- Մաքսային օրենսդրությամբ սահմանված ապրանքների բնաիրային կամ գումարային քանակությունները գերազանցելու դեպքում.
 - Ֆիզիկական անձինք հայտարարագրից բացի լրացնում և մաքսային կետի տեսուչին են ներկայացնում ԲՄՀ (տես հավելված 5): ԲՄՀ հիմնական թերթիկի վրա հայտարարագրվում է միայն մեկ տեսակի (ծածկագրի)

ապրանք, իսկ ապրանքի տեսակի բազմազանության դեպքում՝ ամեն լրացուցիչ թերթիկի վրա հայտարարագրվում են մինչև 3 տեսակի ապրանքներ (տես հավելված 5ա):

- Հայտարարագրի և ԲՄՀ-ի լրացման կարգը ստուգելուց հետո մաքսային կետի տեսուչի կողմից լրացվում են դրանց համապատասխան սյունակները: Հայտարարագիրը և ԲՄՀ-ն կնքվում է տեսուչի անձնական կնիքով:
- Այնուհետև, մաքսային կետի տեսուչի կողմից իրականացվում է ֆիզիկական անձանց ապրանքների զննում: ԲՄՀ-ում նշված և փաստացի առկա ապրանքների համապատասխանության դեպքում լրացվում են մաքսային վճարումների կատարման համար անհրաժեշտ փաստաթղթերը՝ մաքսային վճարների բյուջե փոխանցման հանձնարարական (տես հավելված 6) և մաքսավճարի գանձման անդորրագիր (տես հավելված 7): Փաստաթուղթը կնքվում է ձևակերպող տեսուչի անձնական կնիքով, որը տրվում է ֆիզիկական անձին մաքսային վճարումներ կատարելու համար:
- Ձևնումն իրականացնելու ժամանակ հայտարարագրում նշված տեղեկությունների և փաստացի առկա ապրանքների անհամապատասխանության դեպքում զննումն իրականացնող տեսուչը կազմում է մաքսային կանոնների խախտման արձանագրություն:
- ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված ոչ սակագնային կարգավորման անհրաժեշտության դեպքում ֆիզիկական անձը ներկայացնում է իրավասու մարմնի կողմից տրված համապատասխան փաստաթղթերը:
- Անհրաժեշտության դեպքում հայտարարագրվող ապրանքների նկատմամբ ՀՀ պետական մարմինների կողմից իրականացվում է անասնաբուժական, բուսական-սանիտարական և այլ տեսակի հսկողություն:

Անհատական օգտագործման տրանսպորտային միջոցների մաքսային ձևակերպումը

- Հայտարարագրման են ենթակա ինչպես ՀՀ մաքսային տարածք «ներմուծում ազատ շրջանառության համար» և Հայաստանի Հանրապետությունից «արտահանում ազատ շրջանառության համար» մաքսային ռեժիմներով ներմուծված և արտահանված, այնպես էլ «ժամանակավոր ներմուծում» մաքսային ռեժիմով ՀՀ մաքսային տարածք ներմուծված տրանսպորտային միջոցները:
- Այս դեպքերում մաքսային ձևակերպումների ժամանակ, բացի սահմանված կարգով հայտարարագրի լրացումից, կախված փոխադրվող տրանսպորտային միջոցի մաքսային ռեժիմից, լրացվում են նաև «Արտասահմանից ՀՀ ժամանակավոր ներմուծված ավտոտրանսպորտային միջոցների պետավտոտեսչությունում գրանցվելու համար թույլտվություն» և «ՀՀ ներմուծված ավտոտրանսպորտային միջոցների գրանցման վկայական ձևերը (տես հավելվածներ 8 և 9):
- ՀՀ մաքսային տարածք ներմուծվող անհատական օգտագործման տրանսպորտային միջոցների մաքսային ձևակերպումները կատարվում են այն մաքսային կետերում, որոնցով նշված տրանսպորտային միջոցը ներմուծվում է հանրապետության մաքսային տարածք: Միայն բացառիկ դեպքերում (օրինակ՝ երբ տրանսպորտային միջոցի տեխնիկական անձնագրում և այլ փաստաթղթերում առկա են անճշտություններ կամ ջնջումներ, երբ մաքսային կետին չեն ներկայացվում տրանսպորտային միջոցի ձեռքբերման փաստաթղթերը և այլն) նշված տրանսպորտային միջոցների մաքսային ձևակերպումները կարող են կատարվել տարածաշրջանային մաքսատներում (այս դեպքում մաքսային կետերի կողմից լրացվում է փոխադրման ամփոփագիր և տրանսպորտային միջոցը ենթակա է ձևակերպման մաքսային կետի կողմից սահմանված ժամկետում բայց ոչ ավելի, քան ներմուծման օրվանից տասնօրյա ժամկետում):
- ՀՀ ներմուծված ավտոտրանսպորտային միջոցների գրանցման վկայականը (հավելված 9) լրացվում է երեք օրինակից, որոնցից առաջին օրինակը տրվում է

ավտոտրանսպորտային միջոցի սեփականատիրոջը կամ նրա կողմից լիազորված անձին՝ այն ներկայացնելու ՅՅ ներքին գործերի նախարարության պետավտոտեսչություն՝ սահմանված կարգով տրանսպորտային միջոցը հաշվառելու կամ այն հաշվառումից հանելու համար: Մյուս երկու օրինակները մնում են մաքսային կետերում: Վկայականում չի թույլատրվում կատարել ջնջումներ և ուղղումներ, բոլոր սխալ տեղեկություններն ուղղվում են մաքսային մարմնի պաշտոնատար անձի կողմից՝ սխալ տեղեկության վրա գիծ քաշելով և ճիշտ տեղեկությունը նշելով:

- ▶ Մաքսային ձևակերպումների ժամանակ տրանսպորտային միջոց տեղափոխող ֆիզիկական անձը ՅՅ մաքսային մարմիններին է ներկայացնում տրանսպորտային միջոցի տեխնիկական անձնագիրը և դրա ձեռքբերման փաստաթղթերը (հաշիվ-ապրանքագիր, առք ու վաճառքի պայմանագիր): «Ժամանակավոր ներմուծում՝ մաքսային ռեժիմի դեպքում ներկայացվում է միայն տեխնիկական անձնագիրը:

Ներմուծման համար հատուկ թույլտվություններ պահանջող ապրանքներ

- ▶ ՅՅ տարածքով ներմուծման համար հատուկ թույլտվություն են պահանջում հետևյալ ապրանքները.
 - մարտական զենք, դրա զինամթերքը (ռազմամթերք), մասերը և պարագաները, ինչպես նաև ԱՏԳ ԱԱ 8710 (տանկեր և մարտական այլ ինքնագնաց զրահանքեցնամներ, սպառազինությամբ կամ առանց սպառազինության, դրանց մասերը կամ պարագաները) և 9306 (ռումբեր, նռնակներ, տորպեդներ, ականներ, հրթիռներ և մարտական զործողությունների վարման նմանատիպ միջոցներ և դրանց մասեր, փամփուշտներ, այլ զինամթերք (ռազմամթերք), արկեր և դրանց մասեր, ներառյալ կոտորակը և փամփուշտի խիցերը) ենթախմբերին դասվող ապրանքներ (բացառությամբ 9306 29 100 ծածկագրին դասվող ապրանքների), Չայաստանի Չանրապետությունում հսկվող դեղեր և թմրանյութեր, և միջուկային (ռադիոակտիվ) նյութեր: Տվյալ ապրանքների ՅՅ մաքսային սահմանով տեղափոխումն իրականացվում է ՅՅ սահմանած հատուկ կարգով ՅՅ կառավարության թույլտվությամբ:
 - ԱՏԳ ԱԱ 38 08 ապրանքային ենթախմբում ընդգրկված բույսերի պահպանության համար քիմիական միջոցներ (օրինակ՝ միջատասպան նյութեր, ռոդենցիտիդներ, ֆունգիցիդներ, հերբիցիդներ, հակածիլային և բույսերի աճը կարգավորող միջոցներ, ախտահանիչ և համանման միջոցներ, բաժնեծրարված փաթեթավորումով մանրածախ առետրի համար կամ պատրաստի պատրաստուկների ու արտադրանքի ձևով ներկայացված, օրինակ՝ ծծմբով մշակած ժապավեններ, պատրույզներ, մոմեր, կպչուն թուղթ ճանճերի դեմ): Այս ապրանքների ներմուծումը կատարվում է ՅՅ գյուղատնտեսության նախարարության տված եզրակացությունների հիման վրա:
 - դեղեր և (կամ) դեղանյութ, որոնց ներմուծումը կատարվում է ՅՅ առողջապահության նախարարության կողմից տրված ներմուծման հավաստագրի հիման վրա: Նշված սահմանափակումը չի տարածվում.
 - անասնաբուժության ոլորտում օգտագործվող կենսապատվաստուկների, շիճուկների և ախտորոշիչ միջոցների վրա.
 - այն դեղերի և դեղանյութի վրա, որոնք նախատեսված են արտասահման մեկնող կամ արտասահմանից ժամանող անձի բուժման կուրսի կամ անձնական օգտագործման համար և չեն զերագանցում «10 անվանում, յուրաքանչյուրից երեքական սպառողական փաթեթ քանակը, եթե փաստաթղթով հիմնավորված չէ բուժման համար անհրաժեշտ ավելի մեծ քանակը.
 - ՅՅ-ում միջազգային կազմակերպությունների, օտարերկրյա դիվանագիտական և հյուպատոսական ներկայացուցչությունների, դրանց անձնակազմի կողմից իրենց սեփական կարիքների համար ՅՅ ներմուծվող

դեղերի և (կամ) դեղանյութի վրա:

Ներմուծման համար արգելված ապրանքներ

- Համաձայն մի քանի ռեժիմների՝ հետևյալ ապրանքների ներմուծումը ՀՀ տարածք արգելվում է.
 - «Սեփականության իրավունքից հրաժարում՝ հոգուտ պետության մաքսային ռեժիմով ՀՀ մաքսային սահմանով տեղափոխման համար արգելվող ապրանքներն են բոլոր տեսակի թափոնները, բացառությամբ ՀՀ և տնտեսական զարգացման նախարարության դրական եզրակացության և ՀՀ բնապահպանության նախարարության թույլտվության հիման վրա ներմուծվող թափոնների և պիտանիության ժամկետն անցած ապրանքներ:
 - Պոռնոգրաֆիկ բովանդակության նյութերի համար, ապրանքներ տեղափոխող անձի համաձայնությամբ, կարող է կիրառվել միայն «ոչնչացում մաքսային ռեժիմը»:
 - «Ներմուծում ազատ շրջանառության համար, «ներմուծում անմաքս առևտրի խանութ», «ժամանակավոր ներմուծում՝ վերանշակման համար», «ժամանակավոր ներմուծում և «ոչնչացում մաքսային ռեժիմներով ՀՀ մաքսային սահմանով տեղափոխման համար արգելվող ապրանքներն են «Օզոնային շերտի պահպանության մասին Վիեննայի կոնվենցիայի և «Օզոնային շերտը քայքայող նյութերի մասին Մոնրեալի արձանագրության կողմ հանդիսացող երկրների կարգավիճակ չունեցող պետություններից ներմուծվող նյութերը, ինչպես նաև ավտոմոբիլային բենզինը, որի մեջ կապարի պարունակությունը գերազանցում է 0.013 գ/լ (ծածկագիրն ըստ ԱՏԳ ԱԱ-ի՝ 271000340 և 271000360):
 - «Ոչնչացում մաքսային ռեժիմով ՀՀ մաքսային սահմանով տեղափոխման համար արգելվող ապրանքներն են կենդանի կենդանիները և բույսերը, եթե դրանք չեն հանդիսանում անբուժելի վարակի աղբյուրներ, պատմական, մշակութային և հնագիտական արժեք ներկայացնող առարկաներ:

Պարտադիր սերտիֆիկացում պահանջող ապրանքներ

- Մի շարք ապրանքատեսակների ներմուծման ժամանակ, ելնելով այդ ապրանքների մշանակվածությունից և բնույթից, անկախ դրանք ներմուծող սուբյեկտներից (կազմակերպություն կամ ֆիզիկական անձ), պահանջվում է դրանց որակի պարտադիր հավաստում (սերտիֆիկացում): Պարտադիր սերտիֆիկացման ենթակա ապրանքների ցանկը տես հավելված 10ում: Նշված ապրանքների ՀՀ մաքսային տարածք «ներմուծում ազատ շրջանառության համար մաքսային ռեժիմով ձևակերպումը թույլատրվում է միայն այն դեպքում, եթե դրանք համապատասխանում են ՀՀ սահմանված պարտադիր սերտիֆիկացման պահանջներին:
- Ըստ պարտադիր սերտիֆիկացման կանոններով սահմանված պահանջների՝ ՀՀ մաքսային տարածք ներմուծվող ապրանքները ենթարկվում են սերտիֆիկացման ազգային համակարգի շրջանակներում (այսինքն՝ տրվում է Հայպետստանդարտի կամ նրա կողմից հավատարմագրված սերտիֆիկացման մարմինների մշանով սերտիֆիկատ), կամ մշված պահանջներին ապրանքների համապատասխանությունը հավաստող օտարերկրյա սերտիֆիկատների ճանաչման և վերածակերպման ճանապարհով: Հայպետստանդարտը ճանաչում է այն օտարերկրյա պետությունների սերտիֆիկատները, որոնց հետ կնքել է սերտիֆիկատների և սերտիֆիկացման արդյունքների փոխադարձ ճանաչման համաձայնագրեր*:

* Այդ երկրներն են ԱՊՀ անդամ բոլոր պետությունները, Իրանի Իսլամական Հանրապետությունը:

- Ապրանքները մաքսային հսկողության ներքո պահպանվում են այնքան ժամանակ, քանի դեռ հայտարարատուն չի ներկայացնում դրանց համար սերտիֆիկացման մարմնի կողմից տրված համապատասխանության սերտիֆիկատները: Սերտիֆիկացման նպատակով, մաքսային մարմնի թույլտվությամբ, սերտիֆիկացման մարմինը հայտարարատու անձի ներկայությամբ, մաքսային հսկողության ներքո, կարող է զննել ապրանքները, վերցնել դրանց նմուշներն ու օրինակները (որոնք վերցվում են մաքսային մարմնի պաշտոնատար անձանց ներկայությամբ՝ գործող նորմատիվ փաստաթղթերով հաստատված նվազագույն բավարար քանակությամբ): Նմուշներն ու օրինակները վերցնելու մասին կազմվում է ակտ երեք օրինակից, որը ստորագրում են սերտիֆիկացման մարմնի ներկայացուցիչը, մաքսային մարմնի լիազորված պաշտոնատար անձը և հայտարարագրող անձը:
- Համապատասխանության սերտիֆիկատը լրացվում է հայերենով, որի բնօրինակը, մաքսային հայտարարագրի և համապատասխան ապրանքի մաքսային ձևակերպման ու մաքսային հսկողության համար անհրաժեշտ մյուս փաստաթղթերի հետ միասին, ներկայացվում է համապատասխան մաքսատուն կամ մաքսային կետ և չի վերադարձվում հայտարարատուին: Սերտիֆիկատը վավեր է համարվում, եթե «հատուկ նշումներ» սյունակում առկա է «Մաքսային ձևակերպման համար գրառումը, սերտիֆիկացման մարմնի կողմից լրացված են բոլոր տվյալները, սերտիֆիկատը վավերացված է այն տվող մարմնի կնիքով և համապատասխան անձի ստորագրությամբ: Տեքստում ոչ մի ուղղում կատարել չի թույլատրվում:
- Համապատասխանության սերտիֆիկատ չի պահանջվում, եթե.
 - ապրանքը ներմուծվում է որպես ուղեկցող բեռ՝ 0 տոկոս սահմանված մաքսատուրքի դրույքաչափով, 50 կգ չգերազանցող ընդհանուր քաշով, և 500 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամի ընդհանուր մաքսային արժեքով, ինչպես նաև,
 - ապրանքը (ծանրոցը) փոխադրվում է միջազգային փոխադրումներով, և դրա ընդհանուր քաշը չի գերազանցում 20 կգ, իսկ ընդհանուր մաքսային արժեքը՝ 100 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ:

ԳԼՈՒԽ III. ԱՐՏԱՀԱՆՈՒՄ

Կազմակերպություններ

- Ինչպես ներմուծման, այնպես էլ արտահանման ժամանակ, ապրանքների մաքսային ձևակերպումն իրականացնում է տարածաշրջանային մաքսատունը: Կազմակերպությունը սահմանված կարգով ներկայացնում է արտահանվող ապրանքներին վերաբերող բեռնային մաքսային հայտարարագիր: Հայտարարագրի տեղեկությունները ստուգելուց և այն ընդունելուց հետո համապատասխան մաքսատան տեսուչները զննում են հայտարարագրված ապրանքը: Հայտարարագրում նշված տեղեկությունների և փաստացի առկա ապրանքների համապատասխանության դեպքում մաքսատան տեսուչը ԲՄՀ-ի վրա դնում է «բացթողումը թույլատրվում է դրոշմակնիքը: Ջննումն իրականացնելու ժամանակ հայտարարագրում նշված տեղեկությունների և փաստացի առկա ապրանքների անհամապատասխանության դեպքում զննումն իրականացնող տեսուչը ղեկավարվում է ՀՀ օրենսդրությամբ և կազմում է մաքսային կանոնների խախտման արձանագրություն:
- Ոչ սակագնային կարգավորման անհրաժեշտության դեպքում կազմակերպությունը ներկայացնում է համապատասխան իրավասու մարմնի կողմից տրված փաստաթղթերը:
- Անհրաժեշտության դեպքում հայտարարագրվող ապրանքների նկատմամբ ՀՀ պետական մարմինների կողմից իրականացվում է անասնաբուժական,

- բուսական-սանիտարական և այլ տեսակի հսկողություն: Ապրանքը տեղափոխող տրանսպորտային միջոցի բեռնախցիկի վրա դրվում են մաքսային ապահովության միջոցներ՝ թվային համարակալված դրոշմներ: ԲՄՀ մեկ օրինակը տրվում է ապրանքն արտահանող կազմակերպությանը, որպես ապրանքը մինչև ՀՀ սահմանային մաքսային կետը ուղեկցող հիմնական փաստաթուղթ: Կազմակերպությանը տրվում է տասնօրյա ժամկետ՝ ապրանքը ՀՀ մաքսային տարածքից փաստացի արտահանելու համար: Ելքի համապատասխան մաքսային կետում ստուգվում է արտահանվող ապրանքի ԲՄՀ-ն, տրանսպորտային միջոցի տվյալները և դրված դրոշմակնիքների ամբողջականությունը, որից հետո ԲՄՀ վրա մաքսային կետը դնում է «Բեռը ստացված է դրոշմակնիքը և, որպես ապրանքի փաստացի արտահանումը հավաստող փաստաթուղթ, այն ուղարկում է վերադաս մաքսային մարմին: Դրանից հետո արտահանվող ապրանքի բացթողումը մաքսային կետով թույլատրվում է:

Ֆիզիկական անձինք

- Ինչպես ներմուծման, այնպես էլ արտահանման ժամանակ ֆիզիկական անձինք օգտվում են Գլուխ II-ում նշված բոլոր արտոնություններից, որը վերաբերվում է ՀՀ մաքսային տարածքով առանց մաքսային վճարների, նշված քանակությամբ փոխադրվող ապրանքներին (տես աղյուսակ 1): Ֆիզիկական անձինք ՀՀ մաքսային տարածքից կարող են արտահանել ցանկացած արտարժույթ՝ մինչև 10.000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք զումարի չափով: Ավելի մեծ քանակությամբ զումարների արտահանումը թույլատրվում է կատարել միայն բանկային փոխանցումների միջոցով: Բոլոր դեպքերում ֆիզիկական անձինք մաքսային կետում պետք է ներկայացնեն ֆիզիկական անձանց մաքսային հայտարարագիր (տես հավելված 3):
- Աղյուսակ 1-ում նշված քանակությունից ավելի մաքսային վճարներ չպահանջող ապրանքների արտահանման ժամանակ, բացի ֆիզիկական անձանց հայտարարագրից, ֆիզիկական անձանց կողմից ըստ սահմանված կարգի լրացվում և մաքսային կետի տեսուչին են ներկայացվում ֆիզիկական անձանց ԲՄՀ (տես հավելված 5):
- Ի տարբերություն ներմուծման, ՀՀ տարածքից բոլոր ապրանքների արտահանման համար օրենքով սահմանված է մաքսատուրքի 0% դրույքաչափ: Բացի այդ համապատասխան օրենքներով օտարերկրյա ֆիզիկական անձանց համար նախատեսված է նաև արտահանվող ապրանքների գնի մեջ ներառվող ավելացված արժեքի հարկը սահմանի վրա վերադարձնելու մեխանիզմ:

Արտահանման համար հատուկ թույլտվություններ պահանջող ապրանքներ

- Հատուկ թույլտվություն պահանջվում է ՀՀ տարածքից արտահանվող հետևյալ ապրանքների համար.
 - մշակութային արժեքներ (ավելի մանրամասն տես ներքևում):
 - ՀՀ կարմիր գրքում գրանցված կենդանիներ, որոնց արտահանումը կատարվում է ՀՀ բնապահպանության նախարարության տված եզրակացությունների հիման վրա:
 - ՀՀ ծագում ունեցող սակագնային և ոչ սակագնային կարգավորման ենթակա ապրանքներ, որոնց երրորդ երկրներ վերաարտահանման թույլտվությունը տալիս է ՀՀ առևտրի և տնտեսական զարգացման նախարարությունը՝ ՀՀ միջազգային համաձայնագրերի առկայության դեպքում*:

* Ներկայումս վերաարտահանման կարգավորման վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետությունը բազմակողմ համաձայնագիր ունի կնքված միայն ԱՊՀ անդամ պետությունների հետ:

- դեղեր և (կամ) դեղանյութեր, որոնք կարող են արտահանվել ՀՀ առողջապահության նախարարության կողմից տրված արտահանման հավաստագրի հիման վրա: Նշված սահմանափակումը չի տարածվում:
 - անասնաբուժության ոլորտում օգտագործվող կենսապատվաստուկների, շիճուկների և ախտորոշիչ միջոցների վրա:
 - ՀՀ ներմուծվող և ՀՀ-ից արտահանվող այն դեղերի և դեղանյութի վրա, որոնք նախատեսված են արտասահման մեկնող կամ արտասահմանից ժամանող անձի բուժման կուրսի կամ անձնական օգտագործման համար և չեն գերազանցում «10 անվանում, յուրաքանչյուրից երեքական սպառողական փաթեթ քանակը, եթե փաստաթղթով հիմնավորված չէ բուժման համար անհրաժեշտ ավելի մեծ քանակը:
 - ՀՀ-ում միջազգային կազմակերպությունների, օտարերկրյա դիվանագիտական և հյուպատոսական ներկայացուցչությունների, դրանց անձնակազմի կողմից իրենց սեփական կարիքների համար ՀՀ ներմուծվող դեղերի և (կամ) դեղանյութի վրա:

Արտահանման համար արգելված ապրանքներ

- «Արտահանում՝ ազատ շրջանառության համար», «Ժամանակավոր արտահանում», «Ժամանակավոր արտահանում վերանշակման համար և «ներմուծում անմաքս առևտրի խանութ մաքսային ռեժիմներով ՀՀ մաքսային սահմանով տեղափոխման համար արգելվող ապրանքներն են.
 - Պետական գաղտնիք պարունակող նյութերը, և
 - ՀՀ-ում գրանցված ապրանքային նշաններով մակնշման ենթակա, սակայն չնակնշված ալկոհոլային խմիչքները:

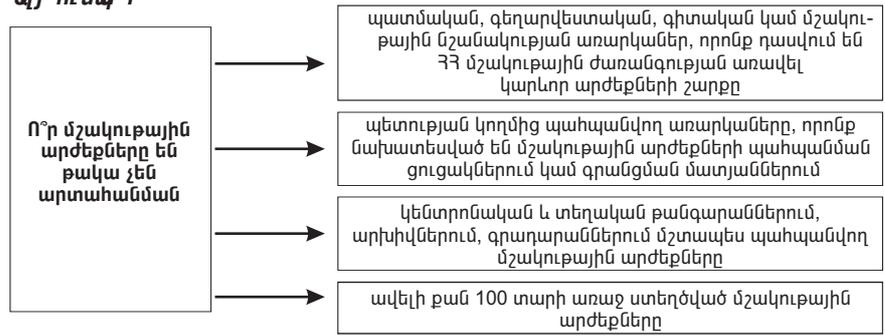
Անհատական օգտագործման տրանսպորտային միջոցների արտահանումը

- ՀՀ տարածքից «արտահանում ազատ շրջանառության համար մաքսային ռեժիմներով արտահանվող անհատական օգտագործման տրանսպորտային միջոցները ենթակա են հայտարարագրման: Այս դեպքերում մաքսային ձևակերպումների ժամանակ, բացի սահմանված կարգով հայտարարագրի լրացումից, կախված փոխադրվող տրանսպորտային միջոցի մաքսային ռեժիմից, լրացվում է նաև «Արտասահմանից ՀՀ ժամանակավոր ներմուծված ավտոտրանսպորտային միջոցների պետավտոտեսչությունում գրանցվելու համար թույլատվություն ձևը (տես հավելված 9):
- ՀՀ մաքսային տարածքից արտահանվող անհատական օգտագործման տրանսպորտային միջոցների մաքսային ձևակերպումները կատարվում են այն մաքսային կետերում, որոնցով նշված տրանսպորտային միջոցն արտահանվում է հանրապետության մաքսային տարածքից: ՀՀ արտահանված ավտոտրանսպորտային միջոցների գրանցման վկայականը (հավելված 9) լրացվում է երեք օրինակից, որոնցից առաջին օրինակը տրվում է ավտոտրանսպորտային միջոցի սեփականատիրոջը կամ նրա կողմից լիազորված անձին՝ այն ներկայացնելու: ՀՀ ներքին գործերի նախարարության պետավտոտեսչություն սահմանված կարգով տրանսպորտային միջոցը հաշվառումից հանելու համար: Մյուս երկու օրինակները մնում են մաքսային կետերում: Վկայականում չի թույլատրվում կատարել ջնջումներ և ուղղումներ, բոլոր սխալ տեղեկություններն ուղղվում են մաքսային մարմնի պաշտոնատար անձի կողմից՝ սխալ տեղեկության վրա գիծ քաշելուով և ճիշտ տեղեկությունը նշելով:
- Մաքսային ձևակերպումների ժամանակ տրանսպորտային միջոց տեղափոխող ֆիզիկական անձը ՀՀ մաքսային մարմիններին է ներկայացնում տրանսպորտային միջոցի տեխնիկական անձնագիրը և դրա ձեռքբերման փաստաթղթերը (հաշիվ-ապրանքագիր, առք ու վաճառքի պայմանագիր):

Մշակութային արժեքների արտահանումը

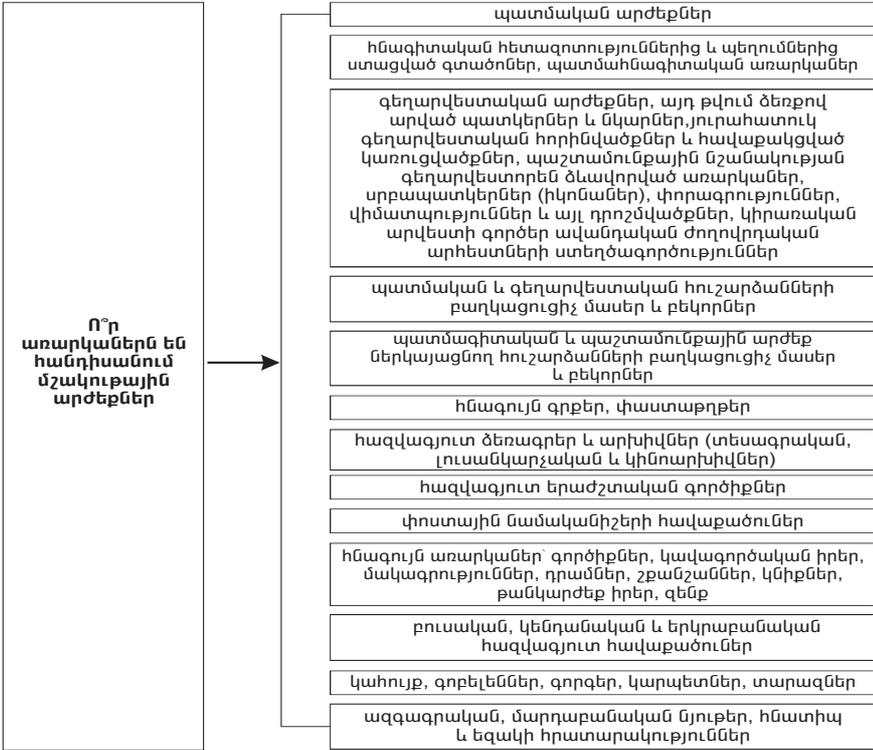
- ԴՅ մշակութային ժառանգության պահպանման, մշակութային արժեքների (տես պատկերներ 1 և 2) ապօրինի արտահանման և ներմուծման և այդ արժեքների նկատմամբ սեփականության իրավունքի ապօրինի փոխանցման կանխման նպատակով Հայաստանի Հանրապետությունում սահմանված է մշակութային արժեքների տեղափոխման յուրահատուկ ընթացակարգ*:
- Մշակութային արժեքների արտահանումը և ներմուծումը կարգավորելու և դրանց նկատմամբ հսկողություն իրականացնելու նպատակով ԴՅ մշակութային** նախարարության համակարգում ստեղծված է հատուկ լիազորված մարմին՝ մշակութային արժեքների պահպանության գործակալություն, որը.
 - որոշում է ընդունում մշակութային արժեքների արտահանման կամ ժամանակավոր արտահանման վերաբերյալ, գրանցում է արտահանվող արժեքները, ժամանակավորապես արտահանվող մշակութային արժեքները,
 - տալիս է մշակութային արժեքների արտահանման կամ ժամանակավոր արտահանման իրավունքի վկայագիր, որի համար զանձում է տուրք:
- Մշակութային արժեքների արտահանման կամ ժամանակավոր արտահանման իրավունքի վկայագիրը հիմք է տալիս նշված արժեքները ԴՅ մաքսային սահմանով տեղափոխելու համար: Առանց նշված վկայագրի մշակութային արժեքների արտահանումն արգելվում է, բացառությամբ մշակութային նշանակություն ունեցող սերիական և զանգվածային արտադրության առարկաների և ժամանակակից հուշանվերային արտադրանքների:
- Մշակութային արժեքների արտահանման կամ ժամանակավոր արտահանման դեպքում մաքսատուրք չի գանձվում: Սակայն պրակտիկայում հաճախ են հանդիպում դեպքեր, երբ ստեղծագործության, օրինակ՝ նկարի, հեղինակն արտասահմանյան ցուցահանդեսում ցուցադրելու նպատակով արտահանում է իր ստեղծագործությունը և արտահանելիս այն չի ձևակերպում «ժամանակավոր արտահանում մաքսային ռեժիմով, որի հետևանքով ստեղծագործությունների Հայաստանի Հանրապետություն վերաներմուծման ժամանակ գանձվում են համապատասխան մաքսային վճարներ: Նման դեպքերում պարտադիր խորհուրդ է տրվում արտահանվող մշակութային արժեքները հայտարարագրել «ժամանակավոր արտահանում մաքսային ռեժիմով՝ հետագա բարդություններից խուսափելու համար:

Այլ ուսնկ 1

* Տես «Մշակութային արժեքների արտահանման և ներմուծման մասին Հայաստանի Հանրապետության օրենքը, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 1999թ. մարտի 5-ի «Մշակութային արժեքների և առարկաների արտահանումը կարգավորելու մասին թիվ 137 որոշում»:
 ** Երիտասարդության հարցերի և սպորտի

Աղյուսակ 2

ԳԼՈՒԽ IV. ԱՄՓՈՓ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՄԱՔՍԱՅԻՆ ՎՃԱՐՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ*

Մաքսատուրքեր

- Մաքսատուրքերը երկրի մաքսային սահմանով ապրանքների տեղափոխման համար ՀՀ մաքսային օրենսգրքով սահմանված կարգով և չափով պետական բյուջե վճարվող պարտադիր վճարներն են: Մաքսատուրքերը և դրանց դրույքաչափերը սահմանվել են ՀՀ մաքսային օրենսգրքով:
- Մաքսատուրքերն ըստ գործառնության բնույթի լինում են.
 - արտահանման՝ վճարվում են ՀՀ մաքսային տարածքից արտահանվող ապրանքների համար**,
 - ներմուծման՝ վճարվում են ՀՀ մաքսային տարածք ներմուծվող ապրանքների համար, և
 - սեզոնային՝ վճարվում են տարվա որոշակի ժամանակահատվածում առանձին ապրանքներ ՀՀ մաքսային տարածքից արտահանելու կամ այդ տարածք ներմուծելու համար***:

* Ավելի մանրամասն տեղեկատվություն մաքսային վճարների մասին պլանավորվում է տպագրել առանձին գրքույկով:
 ** Ներկայումս սահմանված է մաքսատուրքի 0% դրույքաչափ:
 *** Ներկայումս Հայաստանում նախատեսված չէ

- Մաքսատուրքերն ըստ հաշվարկման մեթոդների լինում են.
 - արժեքային (արվալորային). հաշվարկվում են տոկոսներով՝ հարկման ենթակա ապրանքների մաքսային արժեքի նկատմամբ,
 - յուրահատուկ (հաստատագրված). հաշվարկվում են հատուկ դրույքաչափով՝ հարկման ենթակա ապրանքների չափման միավորի համար, և
 - խառը. զուգակցվում են արժեքային և յուրահատուկ մաքսատուրքերը:
- ՀՀ տնտեսության շահերը պաշտպանելու և տնտեսական գործունեությունը խրախուսելու նկատառումներից ելնելով կարող են սահմանվել նպատակային մաքսատուրքեր, որոնք կարող են լինել.
 - հակազդման՝ կիրառվում են ի պատասխան ՀՀ-ի հանդեպ առանձին անձանց, պետությունների կամ նրանց միությունների խտրական գործողություններ.
 - խրախուսական՝ կիրառվում են առանձին երկրներից ներմուծվող ապրանքների նկատմամբ սահմանված մաքսատուրքերը նվազեցնելու նպատակով:

Մաքսավճար

- Մաքսավճարը մաքսային ծառայությունների դիմաց կատարվող վճար է, որի չափերը սահմանված են ՀՀ մաքսային օրենսգրքով: Մաքսավճարը պետական բյուջե վճարվող պարտադիր վճար է, որն օգտագործվում է մաքսային գործի զարգացման և մաքսային մարմինների նյութատեխնիկական և սոցիալական բազայի ապահովման նպատակով:
- Մաքսավճարը գանձվում է սահմանված ծառայությունների մատուցման պահից եռօրյա ժամկետում: Սահմանված չափերից ավելի վճարված մաքսավճարի գումարի վերադարձը վճարողը կարող է պահանջել դրա վճարումից հետո՝ երեք տարվա ընթացքում:
- Այդ գումարը մաքսային մարմինների կողմից հաշվանցվում է վճարողի առաջիկա վճարումների հաշվին կամ վերադարձվում է վճարողին վերջինիս դիմումը ստանալուց 30 օրվա ընթացքում:
Մաքսավճարը սահմանված ժամկետից ուշացնելու դեպքում ժամկետանց յուրաքանչյուր օրվա համար գանձվում է տույժ՝ ժամանակին չմուծված գումարի 0.2 տոկոսի չափով:

Ակցիզային հարկ

- Ակցիզային հարկը «Ակցիզային հարկի մասին ՀՀ օրենքով սահմանված ապրանքների ներմուծման համար օրենքով սահմանված կարգով և չափով պետական բյուջե վճարվող անուղղակի հարկն է: ՀՀ մաքսային մարմինների կողմից ակցիզային հարկ գանձվում է գարեջուր, խաղողի և այլ գինիներ, գինեմյուս, էթիլային սպիրտ և սպիրտային խմիչքներ (կոնյակ, օղի, լիկյոր, և այլն), ծխախոտի արդյունաբերական փոխարինիչներ, սիգարներ, սիգարեթներ և սիգարետներ՝ ծխախոտով կամ դրա փոխարինիչներով, բենզին, հում նավթ և նավթամթերքներ, դիզելային վառելիք, նավթային գազեր և գազանման այլ ածխաջրածիններ (բացառությամբ բնական գազի) ՀՀ տարածք ներմուծող կազմակերպություններից (այդ թվում՝ օտարերկրյա իրավաբանական անձանց սահմանված կարգով գրանցված ներկայացուցչություններից և մասնաճյուղերից) և ֆիզիկական անձանցից:
- ՀՀ ներմուծվող ակցիզային հարկով հարկման ենթակա ապրանքների համար հարկ վճարող անձանց կողմից ակցիզային հարկը վճարվում է ներմուծման օրվանից 10 օրվա ընթացքում:

Դրոշմավորում

- Հայաստանի տարածք ներմուծվող ենթակցիզային ապրանքների որակի

նկատմամբ հսկողություն իրականացնելու, հասանելիք հարկերը ճիշտ հաշվարկելու ու գանձելու, ինչպես նաև երկրի քաղաքացիների շահերը պաշտպանելու նպատակով ՀՀ կառավարությունը սահմանել է ՀՀ ներմուծվող և ՀՀ-ում արտադրվող ակցիզային հարկով հարկման ենթակա ծխախոտի արտադրանքի, էթիլային սպիրտի, խաղողի և այլ գինիների, և ոգելից խմիչքների դրոշմավորման կարգ:

- ՀՀ ներմուծվող դրոշմավորման ենթակա ապրանքների ակցիզային դրոշմանիշերի ձեռքբերման համար վճարված գումարը համարվում է հաշվարկված ակցիզային հարկի կանխավճար:
- Քաղաքացիներն անձնական սպառման համար կարող ՀՀ ներմուծել չդրոշմավորված՝ դրոշմավորման ենթակա ապրանքներ, այդ թվում՝ 400 հատ ծխախոտ և 1 լիտր կամ 1 շիշ (եթե 1 շի տարողությունը 2 և ավելի լիտր է) ակոհոլային խմիչքներ:
- Ակցիզային դրոշմանիշերը ձեռք են բերվում գրանցման վայրի տարածաշրջանային մաքսատանը:
- Ակցիզային դրոշմանիշեր ձեռք բերելու համար պետք է ներկայացնել.
 - դիմում (2 օրինակից),
 - օտարերկրյա կողմի հետ կնքված պայմանագրի բնօրինակը և դրա պատճենը (բնօրինակը համեմատվում է պատճենի հետ և վերադարձվում հայտարարատուին), և
 - հաշվարկ ակցիզային դրոշմանիշերի օգտագործման վերաբերյալ:

Ավելացված արժեքի հարկ

- Հայաստանի տարածք ներմուծվող ապրանքներից և փոխադրամիջոցներից ավելացված արժեքի հարկ (ԱԱՀ) հաշվարկվում և գանձվում է մաքսային մարմինների կողմից, բացառությամբ.
 - կազմակերպությունների և անհատ ձեռնարկատերերի կողմից ՀՀ տարածք ներմուծվող՝ օրենքով հաստատված ցանկում ընդգրկված այն ապրանքների, որոնց համար օրենքով սահմանված է մաքսատուրքի 0 տոկոս դրույքաչափ և որոնք ենթակա չեն ակցիզային հարկով հարկման.
 - ֆիզիկական անձանց կողմից ՀՀ մաքսային տարածք ներմուծվող այն ապրանքների և տրանսպորտային միջոցների, որոնց քանակը կամ արժեքը չի գերազանցում ՀՀ մաքսային օրենսգրքով սահմանված չափերը:
- ԱԱՀ վճարման համար սահմանված է տասնօրյա ժամկետ և վճարումների հետաձգումը համապատասխան բանկային երաշխիքի ներկայացմամբ թույլատրվում է կատարել միայն ներմուծման օրվանից 10 օրվա ընթացքում:

Հաստատագրված վճարներ

- ՀՀ հաստատագրված վճարումներ կատարում են կազմակերպությունները և ֆիզիկական անձինք՝ բենզինի, դիզելային վառելիքի և ծխախոտի արտադրանքի ներմուծելու դեպքում*:

Ավտոմոբիլային ճանապարհներից օգտվելու համար գանձվող ճանապարհային վճարներ

- «Ճանապարհային վճարի մասին ՀՀ օրենքի համաձայն ճանապարհային վճարը Հայաստանում ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհների շինարարության, նորոգման և պահպանման աշխատանքները կազմակերպելու և իրականացնելու համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների գոյացման նպատակով, օրենքով սահմանված կարգով ու չափով պետական բյուջե գանձվող վճար է:

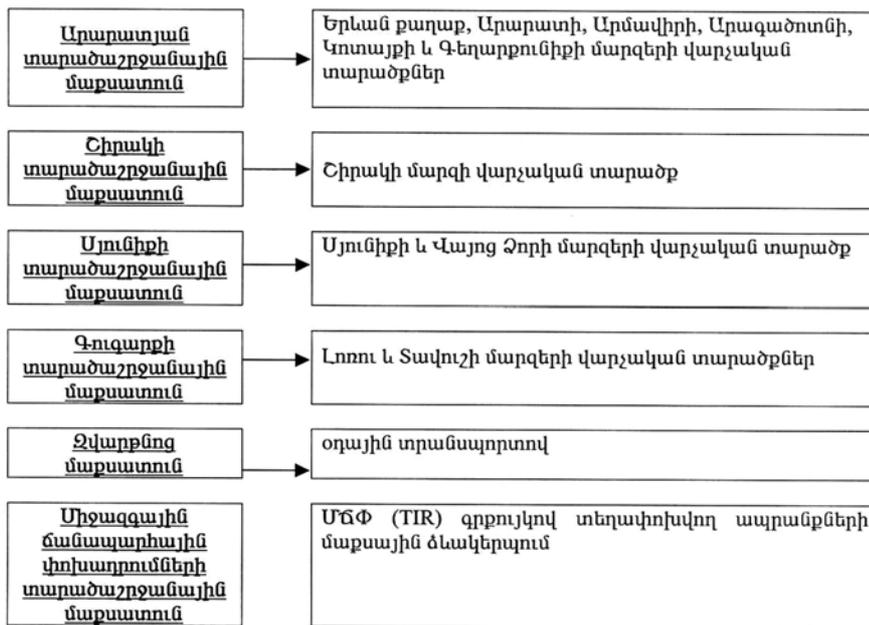
* Բենզինի հաստատագրված վճարները սահմանված են «ՀՀ ներմուծվող բենզինի և դիզելային վառելիքի համար հաստատագրված վճարների մասին ՀՀ օրենքով, իսկ ծխախոտի արտադրանքի համար՝ «Ծխախոտի արտադրանքի համար հաստատագրված վճարների մասին ՀՀ օրենքով»:

- Մաքսային մարմինների կողմից գանձվում են հետևյալ ճանապարհային վճարները.
 - այլ պետություններում գրանցված տրանսպորտային միջոցներով ավտոմոբիլային ճանապարհներից օգտվելու համար վճարը,
 - ժանրաքաշ ավտոտրանսպորտային միջոցներով ավտոմոբիլային ճանապարհներով երթևեկելու համար վճարը, և
 - մեծ եզրաչափերով ավտոտրանսպորտային միջոցներով ավտոմոբիլային ճանապարհներով երթևեկելու համար վճարը:
- ճանապարհային վճարը մաքսային մարմինների կողմից գանձվում է սահմանային մաքսային կետում՝ այլ պետություններում գրանցված տրանսպորտային միջոցները երկրի տարածք մուտք գործելիս:
- Հայաստանի տարածքում 30-ից ավել օր գտնվելու դեպքում յուրաքանչյուր հաջորդ 30 օրվա (կամ ավելի պակաս ժամկետի) համար այլ պետություններում գրանցված տրանսպորտային միջոցներով ավտոմոբիլային ճանապարհներից օգտվելու համար վճարը հաշվարկվում է և պետական բյուջե մուծվում ՀՀ տարածքում գտնվելու ժամկետը լրանալուց հետո 5 օրվա ընթացքում:

Բնապահպանական վճարներ

- Բնապահպանական վճարը բնապահպանական միջոցառումների իրականացման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների գոյացման նպատակով պետական բյուջե վճարվող պարտադիր վճարն է, որի դրույքաչափերը սահմանված են «Բնապահպանական և բնօգտագործման վճարների մասին ՀՀ օրենքով:
- Բնապահպանական վճարները գանձվում են հետևյալ դեպքերում.
 - վնասակար նյութերը շրջակա միջավայր (օդային և ջրային ավազան) արտանետող ապրանքներ ներմուծման համար, և
 - շրջակա միջավայրին վնաս պատճառող ապրանքների ներմուծման համար:
- Շրջակա միջավայրին վնաս պատճառող ներմուծվող ապրանքների համար վճարից ազատվում են ՀՀ տարածքով տարանցիկ տեղափոխվող ապրանքները:
- ՀՀ ներմուծվող՝ շրջակա միջավայրին վնաս պատճառող ապրանքների համար վճարը հաշվարկվում է այդ ապրանքների մաքսային արժեքի հիման վրա և պետական բյուջե է վճարվում ներմուծելիս.
 - այլ պետություններում գրանցված տրանսպորտային միջոցների ՀՀ օդային ավազան վնասակար նյութեր արտահանելու համար վճարը վճարվում է ՀՀ տարածք դրանց մուտք գործելու պահին վճարումը հաստատող փաստաթուղթը ներկայացնելով համապատասխան մաքսային մարմիններին:
 - շրջակա միջավայրին վնաս պատճառող ներմուծվող ապրանքների համար վճարը վճարվում է մինչև դրանց մաքսային ձևակերպումը կամ մաքսային ձևակերպման ժամանակ՝ վճարումը հաստատող փաստաթուղթը ներկայացնելով համապատասխան մաքսային մարմին:

Տարածաշրջանային մաքսատաների գործունեության գոտիներն ըստ վարչական տարածքների*

* ՀՀ սահմանով ավտոմոբիլային և երկաթուղային փոխադրամիջոցներով ներմուծվող և արտահանվող ապրանքների մաքսային հսկողության ու ձևակերպման համար

Հավելված 2

Փոխադրման ամփոփագիր

Հաստատված է ՀՀ ՄԱ պետի 20.10.97թ. թիվ 102 կրամանով
ՄԱ-9

Խիստ հաշվառման փաստաթուղթ		1. Փոխադրման ամփոփագրի տեսակը		* 000000	
1	2. Բնոց փոխադրող	3.	4.		
	5. Բնոց ստացող/նրբուհուհու	6.	7. Լրացման ամսաթիվը		
		9. Առաջնան կրկնից	10. Առաջող երկրի կոդը	11. Նշանակման կրկնի կոդը	
		12. Տրամադրության թիվը	13. Նշանակման կրկնից		
14. Տրամադրության թիվը սեյզնից					
15. Լրացնող մարտնիվ կոդ		16. Նշանակման մարտնիվ/նշանակման կոդ		17. Մարտնիվ տարածությունը	
18. Անձնիքի քանակը	Փարեկազարմ	Աղյուսակների անվանումը	ժայռ	ժամանկ քառ չձ-ի	19. Աղյուսակառուցման քանակը
					20. Շինարար քայր
					21. Տեղի քննարար քանակը
					22. Արձակ
24. Մարտնիվ կոդի կրկնից		A.			
25. Տարածման կրկնի կոդ		B.			
Պարտավորվում են մինչև մարտնիվ ձևակերպումների կատարումը չվճարել մարտնիվ ապահովումները և չքիմոնարափել րեղ: Զգուշացված են սույն պայմանի կատարման դեպքում ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված պատասխանատվության մասին: Ի՞նձ գզուշացրել են րեղ նշանակման վայրը հասցեիտ նրրուղու և ժամանակի մասին: Բնոց կհասնի նշանակման վայր «__» _____ 199 թ. Բնոց փոխադրման ընդունող ստորագրությունը _____		26. Նշանակման կրկնից և մարտնիվը 27. Տեղ և ամսաթիվ			
28. Մարտնիվ կրկնից		29. Տեսուչի ստորագրություն և անձնական կնիքի կոմպյուտերային կրկնից			

Մաքսային հայտարարագիր

ՍԿ-1

ժամանում Մեկնում Տարանցիկ
 Ամիրաժեշտը նշել համապատասխան սյունակում ձևով

1. Տեղեկություններ ՀՀ սահմանը հատող քաղաքացու վերաբերյալ.

_____ | _____ | _____ | Սերիա _____ N _____
ազգանուն | անուն | քաղաքացիությունը | անձնագիր

_____ | _____
որ երկիրը է ժամանել | որ երկիրն է մեկնում

2. ՀՀ Մաքսային մարմիններին ունեն հայտարարագրելու հետևյալ ապրանքները, առարկաները.

Պարտադիր հայտարարագրման են ենթակա բոլոր տեսակի զենքը, զինամթերքը, պայթուցիկ նյութերը, բնորոշիչները, հոգեներզործող նյութերը, դեղորայքը, մշակութային արժեքները, կենդանիները, բույսերը, պարտադիր սերտիֆիկացման ապրանքները

ապրանքների և առարկաների անվանումը և նկարագիրը	քանակ		Մաքսային մարմնի նշումները
	թվերով	բառերով	

4.S

*** ՈւՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ.**

Մաքսային հայտարարագրում, ինչպես նաև մաքսային մարմնի պաշտոնատար անձին ոչ հավաստի տեղեկություններ տալը առաքացնում է պատասխանատվություն ՀՀ օրենսդրությամբ:

3.Քաղաքացու ստորագրությունը _____ «__» _____ 199 թ.

4. Ծառայողական նշումների համար

4.S.

5.Տեսուչի ազգանունը և կնիքի համարը _____

Հավելված 4

**Օտարերկրյա անձանց կողմից
«Ներմուծում՝ ազատ շրջանառության համար և «Վերաներմուծում
մաքսային ռեժիմներով Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծվող
ակնհայտ առևտրային քանակության ապրանքների բնահրային չափերը**

Հաստատված է
ՀՀ կառավարության 2001 թվականի
հունիսի 28-ի N 565 որոշմամբ

Ապրանքի ժամկազիրն ըստ ՄՏԳՄԱ-ի	Ապրանքի անվանումը	Մույն բնահրային չափը գերազանցող մասը համարվում է ապրանքների ակնհայտ առևտրային քանակություն
01	Կենդանի կենդանիներ	3 հատ
02	Միս և մսի սննդային ներամրիկը	30 կգ
03	Չկենդան, խեցգետնանձաններ, կակամորթեր և այլ ջրային անողնաշարավորներ	30 կգ
0302 70 000	ձկան խավիար	2 կգ
0301	կենդանի ձուկ	0
04	Կաթնեղև, թղմի ձու, բնական մեղր, այլ տեղիում չիշատակված կենդանական ծագում ունեցող սննդամթերք	30 կգ
0407 00	թղմի ձու	150 հատ
05	Այլ տեղում չիշատակված կենդանի ծագում ունեցող արտադրանք	0
06	Կենդանի ծառեր և բույսեր, բույսերի սոխուկներ, արմատներ և բույսերի համանման այլ մասեր, կարված ծաղիկներ և դեկորատիվ կանաչ	2 կգ
07	Բամբակեղեն և ոտնի այլ արմատապտուղներ ու պալարապտուղներ	50 կգ
08	Ուտելի պտուղներ (մրգ) և ջնկույզ, բոստանային և ցիտրոնային մշակաբույսերի կեղևներ և կեղևներ	50 կգ
09	Մորճ, քեյ, մարի (պարազլայական քեյ) և համեմունքներ	3 կգ
10	Հացահատիկ	50 կգ
11	Արտադրանքային արդյունաբերության արտադրանք, ամիլ, օսլա, իմուլին, հացահատիկային ստանձանյութ	50 կգ
12	Չիրատուների սերմեր և պտուղներ, այլ սերմեր, պտուղներ և հատիկ, դեղաբույսեր, բույսեր՝ տեխնիկական նպատակների համար, ծղոտ և կեթ	10 կգ
13	Դոմխեճ, բուսախեճեր, խեճեր և այլ բուսական նյութեր և լուծանազորներ ափիոն	3 կգ 0
1302 11 000		
14	Հյուսածո արտադրանքի պատրաստման համար անհրաժեշտ բուսական նյութեր, բուսական ծագում ունեցող այլ արտադրանք՝ այլ տեղում չիշատակված	0
15	Կենդանական կամ բուսական ծագում ունեցող ճարպեր և յուղեր, դրանց ճեղքումից ստացվող արտադրանք, պատրաստի սննդամթերք, բուսական կամ կենդանական ծագում ունեցող մոմեր	20 կգ
16	Պատրաստի արտադրանք՝ մսի, ձկան, խեցգետնանձաններից, կակամորթներից կամ ջրային այլ անողնաշարավորներից խավիար՝ բառափային (սև, խավիար) և այլ ձկների ձկնկերից պատրաստված խավիարի փոխարինիչներ	20 կգ 2 կգ
1604 30		
17	Շաքար և շաքարային հրուչակեղեն	50 կգ
1704 10	ժամոն	1 կգ
18	Կակաո և կակաոյից պատրաստված արտադրանք	10 կգ
19	Պատրաստի արտադրանք՝ հացահատիկներից, ալյուրից, օսլայից և կաթից, արային հրուչակեղեն	15 կգ
20	Բամբակեղեն, պտուղների (մրգի), ջնկույզների կամ բույսերի այլ մասերի վերամշակումից ստացվող արտադրանք	50 կգ
21	Տարբեր սննդամթերք	5 կգ
22	Ալկոհոլային, ոչ ալկոհոլային խմիչքներ, բացախ	2 լիտր կամ 1 շիշ, եթե 1 շիշ տարողությունը 2 լ ավելի է

23	Սննդաարդյունաբերության մնացուկներ և բալոններ, կենդանիների համար պատրաստի կերեր	0
2309	կենդանիների սննդի մեջ օգտագործվող կերեր	5 կգ
24	Ծխախոտ և ծխախոտի արդյունաբերական փոխարինողներ	0
2402	սիգարետներ, սիգարետներ՝ ծայրը կտրած, սիգարելաներ (բարակ սիգարետներ) և սիգարետներ՝ ծխախոտով կամ դրա փոխարինիչներով՝ սիգարետներ սիգարելաներ սիգարետներ (ֆիլտրով կամ առանց ֆիլտրի)	10 հատ 400 հատ 400 հատ
25	Աղ, ծծումբ, հող և քար, ծեփագործական նյութեր, կիր և ցեմենտ	0
26	Հանքաքարեր, խարամ, մոխիր	0
27	Հանքային վառելիք, նավթ և դրանց վերամշակումից ստացված արտադրանք	0
28	Անօրգանական քիմիայի արտադրանք, քանկարժեք և հազվագյուտ հողային մետաղների օրգանական և ոչ օրգանական միացություններ, ռադիոակտիվ տարրեր կամ իզոտոպներ	0
29	Օրգանական քիմիայի միացություններ	0
30	Դեղագործական արտադրանք	10 անվանում, յուրաքանչե՛ մինչև 3 տուփ
31	Պարարտամյութեր	0
32	Դարաղման և ներկման լուծամազուրներ (էքստրակտներ), տանիներ և դրանց ածանցյալներ, պիգմենտներ և այլ ներկանյութեր, ներկեր և լյարեր, մածիկ և մաստիկա, քանաք, տպագրական ներկեր	10 կգ
33	Երբային յուղեր և ռետինոլիներ, պաֆյուներային, կոսմետիկական և հարդարանքի միջոցներ	0,5 կգ
3304	կոսմետիկական և դեմահարդարման միջոցներ (բացի դեղամիջոցներից), ներառյալ միջոցները՝ արևաթխության համար կամ արևաթխության դեմ, մանիկյուրի և պեդիկյուրի միջոցներ	6 հատ՝ յուրաքանչյուր ապրանքային դիրքից
3305	միջոցներ մազերի համար	6 հատ՝ յուրաքանչյուր ապրանքային դիրքից
3306	բերանի խոռոչի և ատամների հիգիենայի միջոցներ, ներառյալ ատամնապորտեզի ֆիքսացման փոշիներն ու քսուկները, ատամներ մաքրելու բեխեր՝ անհատական փաթեթավորմամբ, մանրածախ վաճառքի համար	6 հատ՝ յուրաքանչյուր ապրանքային դիրքից
3307	միջոցներ՝ սափրելուց առաջ կամ հետո օգտագործելու համար, անհատական օգտագործման դեղզոդորանոցներ, լոզանքի քաղաղորություններ, մազահեռացման միջոցներ և այլ պարֆյուներային, կոսմետիկական և հարդարման միջոցներ՝ այլ տեղերում չհիշատակված, դեզադորանոցներ՝ շենքերում օգտագործելու համար՝ բուրմամազված կամ ոչ բուրմամազված, հակաանեխիչ հատկություններով կամ առանց դրանց	6 հատ՝ յուրաքանչյուր ապրանքային դիրքից
34	Օճառ, մակերեսային-ակտիվ օրգանական նյութեր, լվացող միջոցներ, քսանյութեր, արհեստական և պատրաստի մոմեր, մաքրելու և ողորկելու քաղաղորություններ, մոմեր և համաման արտադրատեսակներ, ծեփակերտության մածուկներ, պլաստիլին, ատամնաքուտակային մոմ և քաղաղորություններ՝ գիպսի հիմքով, ատամնաքուտակային նպատակների համար	2 կգ յուրաքանչյուր ապրանքային դիրքից
35	Սպիտակուցային նյութեր, ձևափոխված օսլաներ, սոսիմ, ֆերմենտներ	0
3506	Պատրաստի սոսիմներ և պատրաստի այլ ադեզիվներ՝ այլ տեղում չհիշատակված, որպես սոսիմ կամ սոսնճանյութ օգտագործվող արտադրանք, մանրածախ վաճառքի համար չափակշռված, 1 կգ ոչ ավելի նետոտ քաշով	3 կգ
36	Պայթուցիկ նյութեր, պիրոտեխնիկական արտադրանք, լուցկի պիրոֆորային ձուլվածք, որոշ վառելանյութեր	0
3605	լուցկի	100 տուփ
37	Ֆոտո-կինոապրանքներ	200 մ կամ 5 կգ
38	Քիմիական այլ արտադրանք	0

39	Պոլիմերային նյութեր, պլաստմասսա և պլաստմասային արտադրանք	0
3922	պլաստմասային լոզնոցներ, ցնցուղներ, կոմքեր, քիլիներ, զուգարանակոնքեր, դրանց համար նատոցներ ու կափարիչներ, ջրբափ բարեր և համանման սամիտարատեխնիկական իրեր	1 հատ յուրաքանչյուրից
3924	ճաշի, խոհանոցային ամանեղեն, կենցաղային օգտագործման առարկաներ	24 հատ յուրաքանչյուրից
3926	պլաստմասայից այլ իրեր և 3901-3914 ապրանքային դիրքերի այլ նյութերից իրեր	6 հատ՝ յուրաքանչյուրից ենթադիրքից
40	կաուչուկ, ռետին և կաուչուկի ու ռետինի արտադրանք	0
4011-4013	ամվադողեր և դողերի ռետինի օդախցիկներ	10 հատ
4014	հիգիենայի կամ դեղագործական արտադրանք (ներառյալ ծծակները) վուլկանացված ռետինից, բացի կարծր ռետինից	12 հատ
4015	Հագուստ և դրա պարագաներ	6 զույգ
4016 91	հատակիչ ռետինի գորգիկներ, ծածկոցներ	4 հատ
4016 92	ռետին գրասենյակային	20 հատ
41	Չճշակված մորթի և կաշի (կաշվե կտմբ) (բացի բնական մորթուց) և կաշի	10 քմ
42	կաշվե արտադրանք, կենդանու աղիքից պատրաստված իրեր	4 հատ յուրաքանչյուրից
43	Բնական և արհեստական մորթի և մորթեղեն արտադրանք	4 հատ՝ տարբեր
44	Բնափայտ և փայտե արտադրանք	0
4414 00	նկարների, հայելիների և մնամատիպ այլ իրերի շրջանակներ	6 հատ
4419 00	ճաշի և խոհանոցային պարագաներ	24 հատ յուրաքանչյուրից
4420	դրվագազարդ, փորագրված իրեր, արկղիկներ ոսկերչական իրերի, դամակ-պատառաբաղձների և համանման այլ իրերի համար, արձանիկներ և դեկորատիվ այլ իրեր, 94 խմբում չնշված կաուչուքի փայտյա առարկաներ	12 հատ
45	Խցան և խցանի իրեր	0
4503	իրեր բնական խցանից	2 հատ յուրաքանչյուրից
46	Մոտոցի, հյուսելու այլ նյութերից արտադրանք, զամբյուղային և հյուսածո արտադրանք	6 հատ՝ յուրաքանչյուրից ենթադիրքից
47	Թաղանթամյուր (ցելյուլոզ), քրթի հումք	0
48	Թուղթ, սովարաբուրդ, քրթ և սովարաբուրդի արտադրանք	10 կգ
49	Գրքեր, քերթեր. պոլիգրաֆիկական այլ արտադրանք, ճեղագիր և մեքենագիր տեքստեր, պլաններ	5 կգ
4901 91 000	բառարաններ, հանրագիտարաններ և դրանց սերիական արտադրանք	80 հատ
4905 10 000	զբոսանքներ	2 հատ
4907	փոստային մամակամիշներ, պետական տուրքի դրոշմամիշներ կամ համանուն դրոշմամիշներ, զինանշանային քուղթ, արժեքուղթ, չեկային գրքույկներ, բաժնետոմսեր, պարտատոմսեր կամ բոնոսեր և արժեքուղթերի համանման տեսակներ, այդ թվում՝	0
4907 00 100	փոստային մամակամիշներ	100 հատ
4907 00 300	արժեքուղթեր	կարգավորվում է ՀՀ մաքսային և արժեքրդային օրենսդրություններով
50	Սետաքս	6 կգ
51	Բուրդ, կենդանիների բարակ և կոշտ մազ, մանվածք՝ ձիու մազից և գործվածք	6 կգ
52	Բամբակ	6 կգ
53	Բուսական այլ տեքստիլ թելեր, քրթե թելեր և կտորներ	6 կգ
54	Քիմիական թելեր	6 կգ
55	Քիմիական մանրաթելեր	6 կգ
56	Բամբակ, բաղիթ, հատուկ մանվածք, լարաններ, ճուղաններ, պարաններ	6 կգ
57	Գորգեր և հատակի այլ ծածկոցներ	24 քմ

58	Հատուկ կտորներ, խավավոր կտորներ, գորելներ, ժանյակներ, դրվագման նյութեր, ասեղնագործություն	30 քմ
5804	շղարշագործվածք և ցանցավոր այլ հյուսվածք, բացի տրիկոտաժային	3 կգ
5805	հյուսվածքից, ժանյակներ, բացի 6002 ապրանքային դիրքից	10 կգ
5806	կահույքի պատտառապատման-դեկորատիվ գործվածք	3 կգ
5807	ենդ գործվածքներ, բացի 5807 ապրանքային դիրքից	1 կգ
5808	պիտակներ, մշամներ և տեքստիլ նյութերից համանման այլ իրեր	3 կգ
5809	երիզներ, դրվագման նյութեր	3 կգ
5810	գործվածք՝ մետաղի թելերից	2 կգ
5811	ասեղնագործություն՝ կտորներով, ժապավենի տեսքով կամ հատային	2 կգ
59	Ներծծված տեքստիլ արտադրանք, ծածկույթով, կրկնագործ, տեխնիկական մշամակության տեքստիլ արտադրանք	30 քմ
5906	տեքստիլ նյութեր՝ ռետինված, բացի 5902 ապրանքային դիրքում նշվածներից	2 կգ
5908	տեքստիլ պատրույզներ՝ լամպերի, մավրավառի, վառիչի, մոմերի և նման այլ իրերի համար, շիկացման լամպերի կափարիչներ և խողովակաձև կտավ՝ գազայրիչների համար՝ ներծծված կամ շերտաված	2 կգ
5909	տեքստիլ խողովակներ և համանման տեքստիլ փոփոխ	5 կգ
5910	հոսքգծային ժապավեններ, հաղորդականներ	10 կգ
5911	տեքստիլ նյութեր և առարկաներ՝ տեխնիկական մպատակների համար	0
60	Տրիկոտաժե կտավ՝ մեքենայի կամ ձեռագործ	6 կգ
61	Տրիկոտաժե հագուստ, հագուստի պարագաներ՝ մեքենայի կամ ձեռքի գործած	12 հատ յուրաքանչ.
6101	վերարկուներ, ուսարկուներ, գլխամուկ ուսարկուներ, տաք բաճկոններ (ներառյալ՝ դահուկային), քամուց, հողմից պաշտպանող և համանման արտադրանք՝ տրիկոտաժային, մեքենայի կամ ձեռքի գործած,	2 հատ յուրաքանչ.
6102	տղամարդու, տղայի, բացի 6103 ապրանքային դիրքի արտադրանքից վերարկուներ, ուսարկուներ, գլխամուկ ուսարկուներ, տաք բաճկոններ (ներառյալ՝ դահուկային), քամուց, հողմից պաշտպանող և համանման արտադրանք՝ տրիկոտաժային, մեքենայի կամ ձեռքի գործած կամանց, աղջիկների, բացի 6104 ապրանքային դիրքի արտադրանքից	2 հատ յուրաքանչ.
6103	կոստյումներ, կոմպլեկտներ, պիջակներ, քաշգերներ, անդրավարտիքներ, կոմբինիզոններ՝ գոզնոցներով և կապերով, քրիջներ, շորտեր (բացի լողագնեստներից)՝ տղամարդու, տղայի	2 հատ յուրաքանչ.
6104	կոստյումներ, կոմպլեկտներ, պիջակներ, քաշգերներ, անդրավարտիքներ, կոմբինիզոններ՝ գոզնոցներով և կապերով, քրիջներ, շորտեր (բացի լողագնեստներից)՝ կանանց, աղջիկների	2 հատ յուրաքանչ.
62	Տեքստիլ հագուստ (բացի տրիկոտաժից), դրա պարագաներ (բացի տրիկոտաժեզգեներից՝ մեքենայի կամ ձեռագործ)	12 հատ յուրաքանչ.
6201	վերարկուներ, ուսարկուներ, գլխամուկ ուսարկուներ, տաք բաճկոններ (ներառյալ՝ դահուկային), քամուց, հողմից պաշտպանող և համանման արտադրանք՝ տրիկոտաժային, մեքենայի կամ ձեռքի գործած,	2 հատ յուրաքանչ.
6202	տղամարդու, տղայի, բացի 6203 ապրանքային դիրքի արտադրանքից վերարկուներ, ուսարկուներ, գլխամուկ ուսարկուներ, տաք բաճկոններ (ներառյալ՝ դահուկային), քամուց, հողմից պաշտպանող և համանման արտադրանք՝ տրիկոտաժային, մեքենայի կամ ձեռքի գործած կամանց, աղջիկների, բացի 6204 ապրանքային դիրքի արտադրանքից	2 հատ յուրաքանչ.
6203	կոստյումներ, կոմպլեկտներ, պիջակներ, քաշգերներ, անդրավարտիքներ, կոմբինիզոններ՝ գոզնոցներով և կապերով, քրիջներ, շորտեր (բացի լողագնեստներից)՝ տղամարդու, տղայի	2 հատ յուրաքանչ.
6204	կոստյումներ, կոմպլեկտներ, պիջակներ, քաշգերներ, անդրավարտիքներ, կոմբինիզոններ՝ գոզնոցներով և կապերով, քրիջներ, շորտեր (բացի լողագնեստներից)՝ կանանց, աղջիկների	2 հատ յուրաքանչ.
63	Պատրաստի տեքստիլ այլ ապրանք, հավաքածու, հագուստ և տեքստիլ արտադրանք, գործածության մեջ գտնված, կտորտանք	12 հատ յուրաքանչ.
6303	վարագույրներ, մահճակալի համար եզրագարդ վարագույրներ	30 քմ
6305	փաթեթավորման պարկեր և տուպրակներ	10 կգ
6306	քրեզնետ, արևից պաշտպանվելու ծածկեր, զրոսամավակների (յախտաների) առազաստներ, պիտույքներ կեմպինգների համար	2 հատ
6307 20	փրկարար բաճկոններ	2 հատ

64 6405	Կոշիկ կոշիկի մասեր	10 գույգ 0
65 6506 92 000	Գլխարկներ բնական մորթուց	12 հատ 4 հատ
66	Հովանոցներ, ձեռնափայտեր, մտրակներ, մտրակներ՝ ձիավարության համար և դրանց մասեր	2 հատ յուրաքանչյուր
67 6702 6703	Մշակված փետուր և աղվափետուր և րտադրանք, դրանցից՝ արհեստական ծաղիկներ, մարդու մազից պատրաստված արտադրանք արհեստական ծաղիկներ, տերևներ, պտուղներ, դրանց մասեր, դրանցից պատրաստված իրեր մարդու մազ, բուրդ կամ կենդանիների այլ մազ կամ այլ տերստիլ նյութեր կեղծած արտադրելու համար	6 հատ յուրաքանչյուր 5 կգ 0
68	Քարի, գիպսի, ցեմենտի, ասբեստի, փայլարի արտադրանք	0
69 6910 6911 6912 6913, 6914	Կերամիկական արտադրանք կոնքեր, լվացարաններ, լոգնոցներ, րիդե, ջրբափ բարեր և ամփոստարտեխնիկական համաձայն այլ առարկաներ ճաշի, խոհանոցային խոհանոցային և տնտեսական ու զուգարանային այլ իրեր՝ ճենապակուց ճաշի, խոհանոցային խոհանոցային և տնտեսական ու զուգարանային այլ իրեր՝ կերամիկայից, բացի ճենապակուց արձանիկներ և դեկորատիվ այլ իրեր՝ կերամիկայից, կերամիկական այլ իրեր	0 6 հատ տարբեր 12 հատ 12 հատ 12 հատ
70 7009 7013 7015 7018 7020	Ապակի և ապակյա արտադրանք ապակյա հայելիներ՝ շրջանակների մեջ կամ առանց շրջանակների, ներառյալ հետին տեսանելիության հայելիները ճաշի և խոհանոցային սպասք, գրասենյակային պարագաներ, տնային կահավորանքի պարագաներ (բացի 7010 կամ 7018 ապրանքային դիրքերից) ժամացույցի ապակիներ և համաձայն ապակիներ՝ տետրոլոյումը կամ նմանազանը կամ շվանոնալորոլ՝ ակնոցների համար, ապակյա սնամեջ գնդեր և դրանց սեգմենտներ՝ մշված ապակիները պատրաստելու համար ապակյա զարդարանքներ այլ ապրանքներ՝ ապակուց	0 4 հատ 12 հատ յուրաքանչյուր 4 հատ 12 հատ 1 կգ
71 7101 7113 7114 7116 7117 7118	Մարգարիտ, բնական և կուլտիվացված, բանկարծեր և կիսաբանկարծեր քարեր, բանկարծեր մետաղներ, բանկարծեր մետաղներով երեսպատված և իրեր դրանցից, զարդեղեն (քիժուտերիա), դրամներ մարգարիտ, բնական և կուլտիվացված, մշակված կամ չմշակված, տեսակավորված կամ չտեսակավորված, բայց չշարված, շրջանակված, չամրացված, բնական կամ կուլտիվացված մարգարիտ՝ փոխադրման համար հարմարավետության նպատակով ժամանակավոր շարվածքով ոսկերչական իրեր և դրանց մասեր՝ բանկարծեր մետաղներից կամ բանկարծեր մետաղներով երեսպատված ոսկերիչ և արծաթագործ վարպետների գործեր և դրանց մասեր՝ բանկարծեր մետաղներից կամ բանկարծեր մետաղներով երեսպատված արտադրանք՝ բնական կամ կուլտիվացված մարգարիտից, բանկարծեր կամ ոչ բանկարծեր քարերից (բնական, արհեստական կամ վերափոխված) զարդեղեն (քիժուտերիա) դրամներ	0 200 գ 2 հատ յուրաքանչյուր 2 հատ յուրաքանչյուր 2 հատ յուրաքանչյուր 12 հատ 0,5 կգ
72	Սև մետաղներ	0
73 7319 7323 7326 7326 90 100 7326 90 300	Սև մետաղից պատրաստված արտադրանք կարի ասեղներ, գործելու շյուղեր, մախարներ և հեյլոմներ, դեկտային ասեղներ և մնամորինակ իրեր՝ ձեռքի աշխատանքի համար, սև մետաղից անգլիական և այլ քորոցներ, սև մետաղներ՝ ապրանքային այլ դիրքերում չմշակած ճաշի, խոհանոցային կամ կենցաղային ամիրածեղության այլ իրեր և դրանց մասեր՝ սև մետաղից, մետաղական «քուրդ», խոհանոցային ամանեղենը մաքրելու ճիլպաներ, մաքրելու և փայլեցնելու բարձիկներ, ձեռնոցներ և մնամ արտադրանք՝ սև մետաղից այլ իրեր՝ սև մետաղից ծխախոտատուփեր, դիմափոշու տուփեր և մնամորինակ գրպանի իրեր սանդուղքներ և ձեռնասանդուղքներ	0 10 սպառողական տուփ յուրաքանչյուրից 6 հատ յուրաքանչյուրից 0 3 հատ յուրաքանչյուրից 2 հատ յուրաքանչյուրից

74	Պոլիմեռ և պլոմեռ արտադրանք	0
7417	սննդի պատրաստման և տաքացման կենցաղային սարքեր՝ ոչ էլեկտրական	2 հատ յուրաքանչյուրից
7418	ճաշի, խոհանոցային, կենցաղային այլ իրեր	4 հատ յուրաքանչյուրից
75	Նիկել և միկել արտադրանք	0
76	Ալյումին և ալյումինե արտադրանք	0
7607	ալյումինե նրբաթիթեղ (առանց հիմքի կամ թղթի, ստվարաթղթի, պլաստմասսայի կամ համանման նյութերի հիմքով)՝ հաստությամբ (չհաշված հիմքը) 0,2 մմ-ից ոչ ավելի	1 կգ
7615	ճաշի, խոհանոցային, կենցաղային այլ իրեր և դրանց մասեր, ճիլոպներ՝ խոհանոցային ամանեղենը մաքրելու համար, մաքրելու և փայլեցնելու քարձիկներ, ձեռնոցներ և ալյումինից համանման այլ իրեր	6 հատ յուրաքանչյուրից
7615 20 000	սամիտարատեխնիկական սարքավորում և դրանց մասեր՝ ալյումինից	2 հատ
7616 10 000	այլ իրեր	1 կգ
78	Կապար և կապարե արտադրանք	0
79	Ցինկ և ցինկե արտադրանք	0
80	Անագ և անագե արտադրանք	0
8005 00 100	անագե նրբաթիթեղ (առանց հիմքի կամ թղթի, ստվարաթղթի, պլաստմասսայի, կամ համանման նյութերի հիմքով) հաստությամբ (չհաշված հիմքը) 0,2 մմ-ից ոչ ավելի	1 կգ
81	Այլ ոչ քանկարծեք մետաղներ, մետաղախեցեղեն և դրանցից պատրաստված արտադրանք	0
82	Ոչ քանկարծեք մետաղներից պատրաստված գործիքներ, դանակային իրեր, գդակներ և պատառաքաղներ, դրանց մասեր՝ ոչ քանկարծեք մետաղներից	4 հատ յուրաքանչյուրից
8215	գդակներ, պատառաքաղներ, շերտիկներ, քափկիրներ, քիակներ՝ տորթերի համար, դանակներ՝ ձկան, կարագի համար, ունեյիներ՝ շաքարի համար և խոհանոցային ու ճաշի համանման սպասք	12 հատ յուրաքանչյուրից
83	Ոչ քանկարծեք մետաղներից պատրաստված այլ իրեր	4 հատ յուրաքանչյուրից
8302 10 100	հաղորդակարիներ՝ քաղաքացիական ավիացիայի համար	0
8302 20 100	զանգիկներ՝ քաղաքացիական ավիացիայի համար	0
8302 42 100	այլ ամրացման արմատուրա, ֆուրնիտուրա՝ կառույցի մեջ օգտագործվող, քաղաքացիական ավիացիայի համար	0
8302 49 100	այլ ամրացման արմատուրա, ֆուրնիտուրա՝ քաղաքացիական ավիացիայի համար,	0
8302 60 100	դռները փակելու համար ավտոմատ հարմարանքներ՝ քաղաքացիական ավիացիայի համար	0
8303 00	չիրկիվող պահարաններ՝ զրահավազված, ամրացված, ամրապնդված քեռնարկղեր և դռներ՝ քանկային պահեստարանների համար, փակվող արկղեր՝ քանկային պահեստարաններում արժեքների անվտանգ պահպանման համար, դրամի և փաստաթղթերի պահպանման հատուկ նշանակության արկղեր և համանման ապրանքներ՝ ոչ քանկարծեք մետաղներից	0
8303 00 900	դրամի և փաստաթղթերի պահպանման հատուկ նշանակության արկղեր և համանման առարկաներ	2 հատ
84	Միջուկային ռեակտորներ, կարսաներ, սարքավորումներ և մեխանիկական հարմարանքներ, դրանց մասեր	0
8415	օդակարգավորիչ սարքեր՝ շարժիչավոր օդափոխիչով և օդի ջերմաստիճանն ու խանավորյունը փոխելու սարքերով սարքավորված, մեքառայալ օդակարգավորիչներ, որոնցում խոնավությունն առանձին չի կարգավորվում, այդ թվում՝	1 հատ
8415 10 000	պատի կամ պատուհանի, պատյանում	1 հատ
8415 20 000	շարժիչավոր տրանսպորտային միջոցներում՝ մարդկանց կողմից օգտագործվող	1 հատ
8418 10	կոմբինացված սառնարան-սառցարաններ՝ անշտա դռներով	1 հատ յուրաքանչյուրից
8418 10 100	քաղաքացիական ավիացիայի համար	0
8418 21	ճնշակային	1 հատ յուրաքանչյուրից
8418 22 000	կլանիչ՝ էլեկտրական	1 հատ յուրաքանչյուրից

8418 29 000	այլ	1 հատ յուրաքանչյուրից
8418 30	«Գար» տիպի սառցարաններ՝ 800 և ոչ ավելի տարողությամբ	1 հատ յուրաքանչյուրից
8418 30 100	քաղաքացիական ավիացիայի համար	0
8418 40	սառցարանային պահարաններ՝ ուղղահայաց տիպի՝ 900 և ոչ ավելի տարողությամբ	1 հատ յուրաքանչյուրից
8418 40 100	քաղաքացիական ավիացիայի համար	0
8422 11 000	աման լվացող մեքենաներ՝ կենցաղային	2 հատ
8423 10 100	կենցաղային կշեռքեր	1 հատ
8450	լվացքի մեքենաներ՝ կենցաղային	1 հատ
8452 10	կարի մեքենաներ՝ կենցաղային	1 հատ
8469	գրամեքենաներ, բացի 8741 ապրանքախմբից, տեքստերի մշակման հարմարանքներ	
8470	կալկուլյատորներ, գրառումների, վերարտադրման, տվյալների ակնադիտական ներկայացմամբ, կալկուլյատորի ֆունկցիաներով գրված ծրագրեր, հաշվապահական մեքենաներ, փոստային մամակամիջավորող մեքենաներ, տոմսային սարքեր և հաշվիչ համակարգով համանման այլ մեքենաներ, դրամարկային մեքենաներ	1 հատ
8470 40 000	հաշվապահական մեքենաներ	1 հատ
8470 50 000	դրամարկային մեքենաներ	1 հատ
8471	հաշվիչ մեքենաներ և դրանց բյուրներ, մագնիսական կամ դրամարկ. մեքենաներ, օպտիկական հաշվիչ հարմարանքներ, ծրագրավորված տեքստով տեղեկատվության կրիչներ, տվյալներ փոխադրող մեքենաներ և նման տեղեկատվության մշակման մեքենաներ՝ այլ տեղում չմշակած	1 հատ յուրաքանչյուրից
8471 10 100	քաղաքացիական ավիացիայի համար	0
8471 41 100	քաղաքացիական ավիացիայի համար	0
8471 49 100	քաղաքացիական ավիացիայի համար	0
8471 50 100	քաղաքացիական ավիացիայի համար	0
8471 60 100	քաղաքացիական ավիացիայի համար	0
8471 70 100	քաղաքացիական ավիացիայի համար	0
85	էլեկտրական մեքենաներ և սարքավորումներ, ձայնագրող սարքեր, հեռուստասարքեր, դրանց մասեր և պարագաներ	0
8508	ձեռքի էլեկտրամեխանիկական գործիքներ՝ ներկատուցված էլեկտրաշարժիչներով	2 հատ յուրաքանչյուրից
8509	էլեկտրամեխանիկական կենցաղային մեքենաներ՝ ներկատուցված էլեկտրաշարժիչներով	2 հատ յուրաքանչյուրից
8510	էլեկտրասափրիչներ, մագնիսական սարքեր, մագնիսական հարմարանքներ՝ ներկատուցված էլեկտրաշարժիչներով	1 հատ յուրաքանչյուրից
8512	էլեկտրալուսավորման և ազդանշանային սարքավորումներ, ապակու մաքրիչներ, հակախումացման, հակաքրոմիչ սարքեր	2 հատ յուրաքանչյուրից
8513	դյուրակիր էլեկտրական լավտերներ՝ հեծանիվների և ավտոմեքենաների համար՝ էներգիայի սեփական աղբյուրից սնուցվող գոլիչ և զոդող ատրճանակներ	4 հատ
8515 11 000		2 հատ
8516 10	էլեկտրական ջրատաքացուցիչներ՝ ոչ իներցիոն (հոսող ջրի) կամ կոտակիչ (տարողության մեջ գտնվող ջրի), ընկղմելի էլեկտրատաքացուցիչներ	2 հատ
8516 31	էլեկտրաշարժիչներ՝ մագնիսական	2 հատ
8516 33	էլեկտրաշարժիչներ՝ ձեռքերի համար	2 հատ
8516 40	էլեկտրական արդուկներ	2 հատ
8516 50	միկրոալիքային վառարան	2 հատ
8516 71 000	սուրճի և թեյի պատրաստման էլեկտրասարքեր	2 հատ
8516 72 000	տոստեր	2 հատ
8517	էլեկտրական հեռախոսասարքեր կամ հեռագրասարքեր՝ լարային կապի համար, ներառյալ հեռախոսասարքեր առանց լարային հեռախոսափողի և սարքեր՝ կրիչ հաճախականության լարային կապի համակարգերի համար կամ կապի թվային համակարգերի համար, տեսաֆոններ	2 հատ
8517 30 000	հեռախոսային կամ հեռագրային կապի կոմուտատորներ	0
8518	միկրոֆոններ և դրանց տակդիրներ, բարձրախոսներ, գլխի հեռախոսներ, միկրոֆոնի ակաբազակներ և միկրոֆոնի կոմպլեկտներ (բարձրախոսներ, ձայնային հաճախականության էլեկտրական ուժեղացուցիչներ, էլեկտրական ձայնամեղացուցիչ սարքեր)	

8518 10 100	քաղաքացիական ավիացիայի համար	0
8518 21 100	քաղաքացիական ավիացիայի համար	0
8518 22 100	քաղաքացիական ավիացիայի համար	0
8518 29 100	քաղաքացիական ավիացիայի համար	0
8518 30 100	քաղաքացիական ավիացիայի համար	0
8518 40 100	քաղաքացիական ավիացիայի համար	0
8518 50 100	քաղաքացիական ավիացիայի համար	0
8519	Էլեկտրամեքանիկական հարմարանքներ, ճայնակալատակների մվագարկիչներ, ճայնակալատակների փոխարինիչներ և ճայնակալատակների հարմարանքներ չունեցող այլ ճայնակալատակներ	2 հատ
8519 10 000	մվագարկիչներ՝ դրամի կամ ժետոնի միացմամբ	0
8519 40 000	ռադիոհաղորդման համար ճայնի վերարտադրման հարմարանք	0
8520	մագնիսաֆոններ և այլ ճայնակալատակներ՝ ճայնակալատակալից հարմարանքով կամ առանց դրա	2 հատ
8520 90 100	քաղաքացիական ավիացիայի համար	0
8521	տեսագրման կամ տեսավերարտադրման սարքեր՝ տեսալուսանկարների համատեղմամբ կամ առանց դրա	1 հատ
8521 10 100	քաղաքացիական ավիացիայի համար	0
8523	ճայնակալատակ կրիչներ պատրաստի, չգրանցված՝ ճայնի կամ երևույթների համանման ճայնակալատակ համար, քաջի 37 խմբի առարկաներից	12 հատ յուրաքանչյուր ենթադիրքից
8524	սկավառակներ, ժայռակներ և ճայնակալատակներ այլ կրիչներ՝ ճայնակալատակ, ներառյալ ճայնակալատակների պատրաստման մատրիցաներ և կադրավերններ, քաջի 37 ապրանքային խմբի առարկաներից	12 հատ յուրաքանչյուր ենթադիրքից
8525 40	տեսախցիկներ՝ կադրային պատկերմամբ, և գրանցող այլ տեսախցիկներ	2 հատ
8527	ռադիոհեռախոսային, ռադիոհեռագրային կապի կամ ռադիոհաղորդման ընդունիչ սարքեր՝ մեկ պատյանում ճայնակալատակ կամ ճայնակալատակալից հարմարանքներ կամ ժամացույցի հետ համատեղված կամ չհամատեղված	2 հատ
8528	հեռուստակապի ընդունիչ սարքեր՝ ռադիոհաղորդիչ կամ ճայնի կամ պատկերը գրանցող սարքերի համատեղմամբ կամ առանց դրա	2 հատ տարբեր չափերի
8531 10 200	պաշտպանիչ կամ ավտոմատ հրդեհային ազդանշանային սարքավորում և համանման սարքեր՝ ավտոմեքենաների մեջ օգտագործվող	2 հատ
8531 10 300	պաշտպանիչ կամ ավտոմատ հրդեհային ազդանշանային սարքավորում և համանման սարքեր՝ շենքերում օգտագործվող	2 հատ
86	Երկաթգծային կամ տրամվայի լոկոմոտիվներ, շարժակազմ և դրանց մասեր	0
87	Արտագետնյա փոխադրամիջոցներ, քաջի երկաթգծային կամ տրամվայի շարժակազմից	0
8712	հեծանիվներ՝ երկամիլի և այլ տեսակի (ներառյալ եռամիլի հեծանիվները՝ բեռնափոխադրման համար)՝ առանց շարժիչի	1 հատ
8713	հաշմանդամների սայլակներ՝ շարժիչով կամ շարժման այլ մեխանիզմներով կամ առանց դրանց	2 հատ
8714 20	հաշմանդամների սայլակների մասեր և պարագաներ	2 հատ յուրաքանչյուրից
8715 00 100	մանկական սայլակներ	2 հատ
8715 00 900	մանկական սայլակների մասեր	2 հատ յուրաքանչյուրից
88	Թռչող ապարատներ, տիեզերական սարքեր և այլն	0
89	Նավեր, նավակներ, լողարկող այլ միջոցներ, այդ թվում՝ գրոսամավ (յախտա) փչողի	1 հատ
90	Օպտիկական, լուսանկարչական, կինեմատոգրաֆիկական, չափիչ, սկիչ քուժական և վիրաբուժական գործիքներ ու սարք, դրանց մասերը	0
9001 10	օպտիկական մանրաթելեր, լարաներ և մանրաթելային-օպտիկական մալուխներ	50 մետր
9001 30	կոնտակտային ոսպնյակներ	2 գույլ

9001 40	նուսանակներ ակնոցների համար՝ ապակուց	2 զույգ յուրաքանչյուրից
9001 50	նուսանակներ ակնոցների համար՝ ալյումինե	2 զույգ յուրաքանչյուրից
9003	շքեղանակներ և արձատրաս՝ ակնոցների, պաշտպանիչ կամ համաճանաչող օպտիկական սարքերի համար դրանց մասեր	4 հատ յուրաքանչյուրից
9004	ակնոցներ, պաշտպանիչ ակնոցներ և համաճանաչող օպտիկական սարքեր՝ կարգավորվող, պաշտպանիչ և այլն	4 հատ յուրաքանչյուրից
9005	հեռադիտակներ, մոնոկուլյարներ, այլ օպտիկական փողեր և դրանց արձատրաս, այլ աստղադիտակային սարքեր և հեռարաններ՝ դրանց համար, բացի ռադիոաստղադիտակային սարքերից	1 հատ յուրաքանչյուրից
9006	լուսանկարչական խցիկներ (բացի կինոխցիկներից), լուսանկարման լուսաբոլակներ, լամպ լուսաբոլակներ՝ բացի պլանկոնային լամպերից՝ 8539 ապրանքային դիրքի	1 հատ
9007	կինոսարքեր և կինոպրոյեկտորներ՝ ձայնագրման և ձայնարկման հարմարանքներ պարունակող կամ չպարունակող	1 հատ
9008	պատկերի արտաձևման, բացի կինոատոմատոգրաֆիկականներից, լուսանկարների մեծացման սարքեր և սարքավորումներ՝ փոքրացմամբ (բացի կինոատոմատոգրաֆիկականներից)	1 հատ
9009	Ֆոտոպատմանահամաճանաչող մեքենաներ՝ օպտիկական համակարգով կամ կոնտակտային տիպի և ֆերմապատմանահամաճանաչող մեքենաներ	1 հատ
9010	սարքեր և սարքավորումներ՝ ֆոտո և կինոլայրաբանության (ներառյալ սարքեր սխեմաների, պատկերների արտաձևման կամ վերարտադրման՝ սենսիբիլիզացիայի կիսահաղորդիչ նյութերի վրա) տվյալ խմբի այլ տեղում չհիշատակված, մեզրատոսկոպներ, արտաձևման էկրաններ	1 հատ
9011	օպտիկական բարդ մանրադիտակներ, ներառյալ միկրոլուսանկարչության, միկրոնկարահանման կամ միկրոարտաձևման մանրադիտակներ, բացի օպտիկականից, դիֆրակցիոն սարքեր	1 հատ
9014 10 900	այլ կողմնացույցներ՝ ուղղությունը որոշելու համար	2 հատ
9016	կշեռքներ	2 հատ
9017 20 110	զմագրական, զմանշման, մաքրման օպտիկական հաշվարկների գործիքներ, այլ	4 հատ
9017 20 900	զմագրական հավաքածուներ	2 հատ յուրաքանչյուրից
9017 30	գործիքներ՝ մաքրման օպտիկական հաշվարկների համար (ներառյալ լուսափոխանակիչներ, սկավառակային կալույսատորներ և համաճանաչող)	2 հատ յուրաքանչյուրից
9017 80	միկրոմետրեր, չափակարկիչներ, տրամաչափիչներ	2 հատ
9017 90 000	այլ գործիքներ	4 հատ
9018	մասեր և պարագաներ	0
9018 31	բժշկության, վիրաբուժության, ատամնաբուժության կամ անասնաբուժության մեջ օգտագործվող սարքեր և հարմարանքներ ներարկիչներ, ասեղներ, բժշկական ձողախողովակներ և համաճանաչող	100 հատ
9018 90 100	գործիքներ արյան ճնշման չափման գործիքներ	2 հատ
9019	մեխանիկական թերապիայի սարքեր, մերսման սարքեր, սարքեր՝ հոգեբանական թեստերի համար, մասնագիտական նշանակության, օգոնային, թրվածային և աէրոզոլային թերապիայի սարքեր, արհեստական շնչառության կամ այլ թերապիայի շնչառական սարքեր	2 հատ յուրաքանչյուրից
9021	օրթոպեդիկական հարմարանքներ, ներառյալ հենակներ, վիրաբուժական գոտիներ, կալանդներ, թեթևակներ և կոտրվածքներ բուժելու այլ հարմարանքներ, մարմնի մասեր՝ արհեստական, լողակալ սարքեր և այլ հարմարանքներ, որոնք մարդը կրում է իր վրա, իր հետ կամ պատվաստվում է մարմնի մեջ՝ օրգանի թերզարգացվածության կամ կորստի կոմպենսացման նպատակով	2 հատ յուրաքանչյուրից
91	ժամացույցներ բոլոր տեսակի և դրանց մասեր	6 հատ
9104 00 100	քաղաքացիական ավիացիայի համար	0
92	Երաժշտական գործիքներ, դրանց մասեր և պարագաներ	2 հատ
9203 00 100	երգիչներ՝ ստեղնային փողերով	0

9208	Երաժշտական արկղիկներ, տոնավաճառային երգիչներ, մեխանիկական երգիչներ, մեխանիկական երգող բոլոններ, երաժշտական սողուններ և երաժշտական գործիքներ, այլ տեղերում չհիշատակված. այլ, շվիններ, շեփոններ և փողային, ազդանշանային այլ գործիքներ	6 հատ
9209	Երաժշտական գործիքների մասեր (օրինակ՝ երաժշտական արկղիկների մեխանիզմներ) ու պարագաներ (օրինակ, մեխանիկական մեքենաների քարտեր, սկավառակներ, բմբիլներ) մետաղումներ, կամերտոններ, ձայնի ֆիքսացված բարձրությամբ փողեր՝ բոլոր տեսակի	6 հատ
93	Չինք և զինամիջոց	կարգավորվում է ՀՀ կառավարության սահմանած հատուկ կարգով
94	Կահույք, անկողնային պարագաներ, ներքնակներ, ներքնակային հիմքեր, քազոցային բարձեր և կահույքի համանման ցուլի պարագաներ, լամպեր և լուսավորման սարքավորումներ՝ այլ տեսակով չնշված, լուսային ցուցիչներ, ցուցատախտակներ և համանման ապրանքներ, շինարարական հավաքովի կառուցվածքներ	0
9401	Կահույք՝ նստելու համար (քաջի 9402 ապրանքային դիրքում նշվածներից), որոնք ձևափոխվում են կամ չեն ձևափոխվում որպես մահճակալ, դրանց մասեր	12 հատ
9403	Այլ կահույք և դրանց մասեր	12 հատ
9404	Ներքնակային հիմքեր, անկողնային պարագաներ և կահավորման համանման ապրանքներ (օրինակ՝ ներքնակներ, վերձակներ, մկրակած վերձակներ՝ փետուրից և արվափետուրից, քազոցային քարձեր, փափկաթուղիներ և բարձեր)՝ զսպանակներով, լցված ցանկացած նյութով կամ պատրաստված սպունգանման ռետինից կամ պլաստմասսայից, պատված կամ չպատված	6 հատ յուրաքանչյուրից
9405	Լամպեր և լուսավորման սարքավորումներ՝ ներառյալ լուսարձակները, լամպեր լույսի ներ ուղղվածությամբ, ցուլապատերներ և դրանց մասեր, այլ տեղում չանվանված, լուսատու ցուցիչներ, ցուցատախտակներ և համանման ապրանքներ՝ նմերկատուցված լույսի սարքերով, դրանց մասեր՝ այլ տեղում չհիշատակված	3 հատ յուրաքանչյուրից
95	Խաղալիքներ, խաղեր և մարզական գույք, դրանց մասեր և պարագաներ	0
9501	Խաղալիքներ՝ ամբիկների վրա՝ հրիխաների գրտանքի համար (օրինակ՝ եռանկյունի հեռանկիներ, ինքնաշարժեր, ոտնակավոր ավտոմեքենաներ), սայլակներ՝ տիկնիկների համար	3 հատ յուրաքանչյուրից
9502	Տիկնիկներ՝ մարդկանց պատկերող	6 հատ
9503	Այլ խաղալիքներ, փորքացված չափերի մոդելներ և համանման մոդելներ՝ շարժվող կամ չժարժվող, զլուխկտորակներ՝ ամեն տեսակի ապրանքներ՝ զվարճանքի խաղերի համար, սեղանի կամ սենյակի խաղեր, ներառյալ բիլիարդի սեղանները, հատուկ սեղաններ՝ խաղատների համար, ավտոմատ սարքավորումներ՝ կեղծախաղերի համար	6 հատ յուրաքանչյուրից
9504	Խաղալիքներ՝ տիկնիկների համար	0
9504 10 000	Տեսախաղեր՝ հեռուստաընդունիչների օգնությամբ	6 հատ
9504 20	Բիլիարդի առարկաներ և պարագաներ	15 հատ յուրաքանչյուրից
9504 30 100	Խաղեր՝ Էկրանով	6 հատ
9504 40 000	Խաղաքարտեր	12 հատ
9504 90 900	Էլեկտրոնային խաղեր	6 հատ
9505	Կառավարչային պարագաներ կամ այլ առարկաներ՝ տոնահանդեսների և զվարճալիքների համար, ներառյալ անպարարություններ և կատակներ ցուցադրելու համար	4 կգ
9506	Մարզագործիքներ և գույք՝ ֆիզկուլտուրայով, մարմնամարզությամբ, թիսկ ատլետիկայով և այլ մարզական զարգացման համար	4 հատ կամ 4 գույք յուր.
9507	ձկնորսական կարբեր, կեռիկներ և այլ պիտույքներ՝ ձուկ որսալու համար, ձկնորսական ցանցեր, քրթուր որսալու և համանման այլ ցանցեր, մուլսաժայռի թռչունի տեսքով խայծեր (քաջի 9208 կամ 9705 ապրանքային դիրքերում նշվածներից) այլ պարագաներ՝ որսորդության և հրաձգության համար	3 հատ յուրաքանչյուրից
96	Տարբեր տեսակի պատրաստի իրեր	6 հատ յուրաքանչյուրից
97	Արվեստի գործեր, կոլեկցիոն առարկաներ, անտիկվարիատ	կարգավորվում է ՀՀ կառավարության սահմանած հատուկ կարգով

Ծանոթություն.

1. Եթե տույն գանկում տվյալ ապրանքային դիրքի (ենթադիրքի) համար սահմանված է բնաիրային այլ չափ, քան այն ապրանքային խմբի (դիրքի) համար, որին դասվում է այդ ապրանքային դիրքը, ենթադիրքը, ապա անկախ այդ ապրանքային խմբի (դիրքի) համար սահմանված բնաիրային չափից, կիրառվում է տվյալ ապրանքային դիրքի (ենթադիրքի) համար սահմանված բնաիրային չափը
2. Սույն գանկի իմաստով «0 - ն ենթադրում է «ներուծումն արգելվում է

Ֆիզիկական անձանց բեռնային մաքսային հայտարարագիր (ԲՄՅ)

ԲԳ ՊԵՆ Մաքսային Վարչություն

1 ԿԱՏԱՐԿՐԱԳԻՐ A ՉԵՎԱՆԵՐ ՊԱՆԱ ՄԱՅՄԱՅԻՆ ՄԱՐԻՆ ԱՎ 1Ա
Շաբաթիչ:

2 Արտատեսիչ	N:	3 Ձեռք	4 Դեղոր	Կրակցան համար:
		5 Աղբյուր	6 Տեղ. շտաբ	7 Տեղեկատվ. համար / #
8 Լեզվատեսիչ	N:	9 Փին կարգավորման համ. պատասխանատու N:		
		10 I Լեզվատեսիչ	11 Առ. անոթ	12 Շաբաթ
		13 Երկիր		
14 Հայտարարատու	N:	15 Արտատեսիչ երկիր		16 Ա.Ե.Ը. a b
				17 Լ.Ե.Ը. a b
		16 Շաբաթ երկիր		17 Լեզվատեսիչ երկիր
18 Պրոսպեկտի անվան վայր		19 F	20 Բաղիսային պայման	
21 Պրոսպեկտի աստիճան		22 Տարադասարան		23 Պրոսպեկտ
				24 Գործարքի բնույթ
25 Պրոսպեկտի աստիճան	26 Լեզվատեսիչի Գրքիչ	27 Բեռնատեսիչի վայր	28 Բանկի ծանուցիչ	
29 Մաքսային աստիճան		30 Աղբյուրի գտնվելու վայր	31 Կարգավորման պայմանները	
		32 Բանկի անուն		33 Կր. N:
31 Դիտար, ստեղծի շտաբ և տեսակ, բերանդի համար		32 Աղբյուր	33 Աղբյուրի ծանուցիչ	
34 Ստեղծի շտաբ/տեսակ:		34 Ա.Ե.Ը. a b	35 Բրուտո	36
Աղբյուրի մաքսային:		37 Դեղոր	38 Լեզվատեսիչ	39 Տեղեկատվ.
		40		41
		41 Լր. վիճակ	42 Աղբյուրի գին	43
		44		45
		46 Մաքսային պրոց.		
47 Կարգավորման համար	Տեսակ	Կարգավորման ժամանակ	Գումար	48 Կարգավորման համար
20				49 Դասնակ
50				
60				
70				
80				
Շաբաթ:				5 ԿԱՏԱՐԱՆ ԱՄԵՐԱՆԱԿ
				Վարչական մաս:
				Պատասխան համար:
				Ամսաթիվ:
				Մաքսային:
				Ընդ. հայտարարագիր
50 Աղբյուր		N:	Ստորագրություն:	51 ԱՄԵՐԱՆԱԿ
				52
52 Երկրիչ		Կր:	53 Լեզվատեսիչ երկիր/մաքսատու	
Օ ՄԱՐԱՄԻՐ ԿՐԻՄՍ		Կր:	54 Տեղ և անաթիվ	
Լրջոց:			Դիտար/Տեղեկատվ. մաս/ՆՍ ստորագրություն	

Հավելված 5ա

Բեռնային մաքսային հայտարարագրի լրացուցիչ թերթիկ

Քաղաքի անունը / Լեռնադատ		N		1 ՀԱՅՏԱՆԱՐԱՐԱԴՐ		A ԾԵՒԿՈՒՄԱՆ ԱՄՏԱՍՈՒ Ծախցազի :		
☐				3 ԲՅՈՒՐ		Գրանցման համար :		
31 տես, սակ, տեսք	Պիտան, տեղերի քանակ և տեսակ, բերանակրի համար Պիտաններ			32 Անդր		33 Ապրանքի ծախցազի		
	Տեղերի քանակ/տեսակ :			N		34 Ծ.Ծ.Ծ. a b		
	Բերանակրների համարներ:					35 Բրուտոտ 36		
						37 Դոզմա 38 Լեռնատ 39 Քվտա		
						40		
44 Լիցենզիա N / / Վճ:					41 Լր. սխալներ 42 Ապրանքի զիմ 43			
Լրաց տես/ փաստ թղթ.					44 Մաքսային արժեք			
31 տես, սակ, տեսք	Պիտան, տեղերի քանակ և տեսակ, բերանակրի համար Պիտաններ			32 Անդր		33 Ապրանքի ծախցազի		
	Տեղերի քանակ/տեսակ :			N		34 Ծ.Ծ.Ծ. a b		
	Բերանակրների համարներ:					35 Բրուտոտ 36		
						37 Դոզմա 38 Լեռնատ 39 Քվտա		
						40		
44 Լիցենզիա N / / Վճ:					41 Լր. սխալներ 42 Ապրանքի զիմ 43			
Լրաց տես/ փաստ թղթ.					44 Մաքսային արժեք			
31 տես, սակ, տեսք	Պիտան, տեղերի քանակ և տեսակ, բերանակրի համար Պիտաններ			32 Անդր		33 Ապրանքի ծախցազի		
	Տեղերի քանակ/տեսակ :			N		34 Ծ.Ծ.Ծ. a b		
	Բերանակրների համարներ:					35 Բրուտոտ 36		
						37 Դոզմա 38 Լեռնատ 39 Քվտա		
						40		
44 Լիցենզիա N / / Վճ:					41 Լր. սխալներ 42 Ապրանքի զիմ 43			
Լրաց տես/ փաստ թղթ.					44 Մաքսային արժեք			
47 Կար քանի և/կամ	Ձև	Քաղաքի անունը	Դրույթազանի	Գումար	Ձև	Քաղաքի անունը	Դրույթազանի	
	Ընդամենը առաջին արտեսակից:				Ընդամենը երկրորդ արտեսակից:			
	Ձև	Քաղաքի անունը	Դրույթազանի	Գումար	Ձև	Գումար	C ԾԵՒԿՈՒՄԱՆ ԱՄՏՈՒՄ	
Ընդամենը երկրորդ արտեսակից:				Վ.Ը.	C ԾԵՒԿՈՒՄԱՆ ԱՄՏՈՒՄ			

Մաքսային գանձումների բյուջե փոխանցման հանձնարարական 000000

7. Հաշվի անվանումը		8. Հաշվի համարը	9. Բյուջետային դասակարգում	10. Գանձված գումարը թվերով
1.	ԱԱՀ	ՀՀ մաքս. մարմին-ի կողմից գանձվող ԱԱՀ/ձեռն./	900005001012	0101
2.	ԱԱՀ	ՀՀ մաքս. մարմին-ի կողմից գանձվող ԱԱՀ/ֆ.անձ./	900005002010	0201
3.	Ակցիզ. հ	Գարեջուր	900005004024	0402
4.	Ակցիզ. հ	Խաղողի բնական զինիներ, զինենյութ	900005004032	0403
5.	Ակցիզ. հ	80 %-անց չբնափոխված և բնափոխված սպիրտ	900005004057	0405
6.	Ակցիզ. հ	80 %-ից ցածր չբնափոխ. սպիրտ և սպ. խմիչքներ	900005004065	0406
7.	Ակցիզ. հ	Միզար.սիգարետա, սիգարետ ծխախոտով (դրոշմանիշ)	900005004073	0407
8.	Ակցիզ. հ	Դիզելային վառելիք	900005004099	0409
9.	Ակցիզ. հ	Միսխոտի արդյունաբերական փոխարինիչներ	900005004164	0416
10.	Ակցիզ. հ	Հում նավթ և նավթամթերքներ	900005004172	0417
11.	Ակցիզ. հ	Նավթային գազեր և գազանման այլ ածխաջրածիններ	900005004180	0418
12.	Հաստ. վճ.	ՀՀ ներմուծ. ծխախոտի արտադր. համար /ձեռն./	900005012118	1211
13.	Հաստ. վճ.	ՀՀ ներմուծ. բենզինի համար հաստատ. վճար /ձեռն./	900005012134	1213
14.	Հաստ. վճ.	ՀՀ ներմուծ. ծխախոտի արտադր. համար /ֆ. անձ./	900005013116	1311
15.	Հաստ. վճ.	ՀՀ ներմուծ. բենզինի համար հաստատ. վճար /ֆ.անձ./	900005013132	1313
16.	Մ/տուրք	Ներմուծվող ապրանքների արժեքից /ձեռն./	900005014015	1401
17.	Մ/տուրք	Ներմուծվող ապրանքների արժեքից /Ֆ. անձ./	900005015012	1501
18.	Բնապահ.վճ.	Ավտոտր-ից արտանետվող վնասակար նյութերի վճար	900005017091	1709
19.	Բնապահ.վճ.	Ներմ. վնաս պատճառող ապր-ների համար բնապ. վճար	900005017109	1710
20.	Տուգանք	ՀՀ մաքս. մարմին-ի կ-ից գանձվող վարչ. տուգանք	900005024055	2405
21.	Ճանապ. վճար	Վճար ծանրաքաշ և մեծ եզրաչափերով տրանսպ. միջոց	900005025011	2501
22.	Ճանապ. վճար	Այլ պետ. գրանցված ավտոտր-ից գանձվող մուտքի վճար	900005027033	2703
23.				
24.				

11. Ընդամենը(թվերով)	12. Ընդամենը(բառերով)		
13. Մաքսատան/մաքսակետի տեսուչի ազգանունը և ստորագրությունը	14. Վճարողի ազգանունը ստորագրությունը		
<p>«__» _____ 2000 թ.</p> 	<p>_____/_____ «__» _____ 2000 թ. ժամ թույլ</p>		
1	Բ Ա Ն Կ Ի Օ Ր Ի Ն Ա Կ	1	Կ.Տ.

Հավելված 7

Մաքսավճարի գանձման անդորրագիր 000000

ՍՎ-3Ձ

2. Վճարող		1. Լրացնող մաքսային մարմինը	
		3. Հայտարարագրի համարը	
4. Մաքսավճար	5. Գանձման հիմքը	6. Գումարը դրամով	
4.1. Մաքսային ձևակերպումների իրականացման համար	5.1.		
4.2. Բեռնային գործողությունների համար	5.2.		
4.3. Սահմանված տեղերից դուրս ապրանքների մաքսային ձևակերպումների կամ դրանց հետ կապված առանձին գործողությունների կատարման համար	5.3.		
4.4. Փաստաթղթերի (ձևերի) տրամադրման համար	5.4.		
4.5. ՀՀ տարածքով ապրանքների մաքսային ուղեկցման համար	5.5.		
4.6. Ապրանքների պահպանման համար	5.6.		
4.7. փոխադրամիջոցների մաքսային հսկողության համար	5.7.		
7. Ընդամենը (թվերով)	8. Ընդամենը (բառերով)		
9. Մաքսատան/մաքսակետի տեսչի ազգանունը		10. Վճարողի ստորագրությունը	
<p>_____</p> <p>«__» _____ 200 թ.</p>		<p>_____</p>	
			
1	Մաքսային մարմինների օրինակ		1

**Արտասահմանից ՀՀ ժամանակավոր ներմուծված
ավտոմոտոտրանսպորտային միջոցների
պետավտոտեսչությունում գրանցելու համար թույլտվություն**

_____ մաքսատուն (մաքսային կետ)	ՄՎ-10
Թ Ո Ւ Յ Լ Տ Վ Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն N 0 0 0 0 0 0 *	
արտասահմանից ՀՀ ժամանակավոր ներմուծված ավտոմոտոտրանսպորտային միջոցների պետավտոտեսչությունում գրանցելու համար	
Տեսակը, գործարանային մակնիշը, գույնը _____	

Թողարկման տարեթիվը _____	
Շարժիչի N _____	
ամրաշրջանակի N _____	
թափքի N _____	
հաշվառման N _____	
Փոխադրամիջոցի տերը _____	
արտահանման ժամկետը _____	
թույլտվության տրման ամսաթիվը _____	
Մաքսատան նշումները _____	

Տվեց _____ մաքսատան աշխատակցի ստորագրությունը	
Մաքսատան կմիքը _____	
Ստացավ _____ տիրոջ ստորագրությունը	
ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ _____ Ավտոմոտոտրանսպորտային միջոցը հաշվառման համար 5 օրյա ժամկետում պետք է ներկայացվի ՀՀ ՆՓ պետավտոտեսչություն:	

Հավելված 9

ՀՀ ներմուծված ավտոտրանսպորտային միջոցների գրանցման վկայական

ՄՎ-11
_____ մաքսատուն (մաքսային կետ)
ՀՀ ներմուծված ավտոտրանսպորտային միջոցների գրանցման
Վ Կ Ա Յ Ա Կ Ա Ն N 0 0 0 0 0 0 *
Տեսակը, գործարանային մակնիշը, գույնը _____

Թողարկման տարեթիվը _____
Շարժիչի N _____
Աշխատանքային ծավալը (սմ 3) _____
Ամրաշրջանակի N _____
Թափքի N _____
Փոխադրամիջոցի տերը _____
Վկայականի տրման ամսաթիվը _____
Մաքսատան նշումները _____

Տվեց _____ <small>մաքսատան աշխատակցի ստորագրությունը</small>
Մաքսատան կնիքը _____
Ստացավ _____ <small>տիրոջ ստորագրությունը</small>
ՄԱՆՈՔՈՒԹՅՈՒՆ _____
<small>ՀՀ ներմուծված ավտոտրանսպորտային և դրանց կցորդող փոխադրամիջոցների մեկ տարվա ընթացքում (հաշված վկայականը տալու օրվանից) օտարումը, դրանք լիազորագրով այլ անձանց շահագործման կամ տնօրինման հանձնելը (բացառությամբ մոտ ազգականների՝ ամուսինների, երեխաներ, հայր, մայր, հարազատ եղբայր և քույր), կարող է կատարվել միայն մաքսային մարմինների բոլորակողմանի համապատասխան մաքսի վճարումից հետո: Մեկ տարուց հետո փոխադրամիջոցները օտարվում են առանց մաքսային մարմինների բոլորակողմանի և առանց մաքսի վճարման: Ավտոտրանսպորտային միջոցը հաշվառման համար 5 օր ժամկետում պետք է ներկայացվի ՀՀ ՆԳ պետավտոտեսչություն:</small>

Որակի պարտադիր սերտիֆիկացում պահանջող ապրանքներ

Ապրանքներն ըստ ԱՏԳ ԱԱ	Արտադրանքի անվանումը
1	2
0202	Խոշոր եղջերավոր անասունների միս ստեղծված
0203 21; 0203 29	Խոզի միս ստեղծված
0206 21 000; 0206 22; 0206 41	Խոշոր եղջերավոր անասունների և խոզի ենթամթերք ստեղծում
0207 12; 0207 14; 0207 25; 0207 27; 0207 33; 207 36	Ընտանի թռչունների միս և ենթամթերք՝ ստեղծում
0209 00 110	Խոզի ճարպ
0210	Միս և մսից ենթամթերք աղի, աղաջրի մեջ դրած, չորացրած կամ ապխտած
0303; 0304 20; 0305 0401; 0402; 0403 10; 0405 10; 0405 90; 0406	Չուկ, ձկան միս ստեղծում, չորացրած, աղ դրած, ապխտած կաթ և կաթնամթերք
0407 00	Թռչնի ձու
0409 00 000	Բնական մեղր
0713-0713 40	Միսեռ, մուտ, ոսպ
0803 00; 0804 10 000; 0804 30 000; 0805; 0806 20; 0807; 0813	Բանան, արմավ, ամանաս, խաղող չորացրած, սեխ, ձմերուկ, չորացրած մրգեր
0901; 0902	Սուրճ, քեյ
1006	Բրինձ
1101 00; 1103	Ալրաղացձավարային արտադրանք
1206 00	Արևածաղկի սերմ
1507 10 900; 1509 90 000; 1512 19 910; 1515 29 900	Մոյայի, ձիթապտղի, արևածաղկի, եգիպտացորենի յուղ (ձեթ)
1516; 1517 1601-1605	Կենդանական և բուսական ճարպեր և յուղեր, մարգարին Պատրաստի սննդամթերք՝ մսից, ձկնից կամ խեցեմորթներից, կակղամորթներից և ջրային այլ անողնաշարավորներից
1701; 1702 90; 1703; 1704	Շաքար, շաքարից պատրաստված հրուշակեղեն
1805 00 000; 1806	Կակաո և կակաոյից պատրաստված մթերք
1901 10 000	Մանկական սնունդ
1902-1905(բացի 1905 90 300	Հացահատիկից, ալյուրից, օսլայից և կաթից պատրաստված մթերք, այդպիսի հրուշակեղեն
2001-2009	Մթերք՝ ստացված բանջարեղենի, պտուղների (մրգերի), բնկույզների կամ բույսերի այլ մասերի վերամշակումից
2101-2105; 2106 90 100	Տարբեր սննդամթերք, խմորիչ, պաղպաղակ, հալած պանիր
2201-2209	Ալկոհոլային և ոչ ալկոհոլային խմիչքներ, քացախ
2401-2403	Ծխախոտ և ծխախոտի արդյունաբերական փոխարինիչներ
2501 00 910	Կերակրի աղ
2505	Ավազ շինարարական բնական, այդ թվում՝ ջարդած բնական ապարներից
2517 10 100	Խիճ՝ բետոնների համար
2523 21 000; 2523 90 300	Պորտլանդցեմենտներ՝ չնեղված և պլուզյանային
2707; 2710; 2711	Նավթամթերք
3102-3105	Պարարտանյութեր
3208; 3209	Ներկեր
3303-3306; 3307 10 000; 3307 20 000	Օծանելիքային, կոսմետիկական, մազերի խնամքի, բերանի խոտչի հիգիենայի, սափրվելու, հակաքրտինքային և հակահոտային միջոցներ

Ապրանքներն ըստ ԱՏԳ ԱԱ	Արտադրանքի անվանումը
1	2
3401; 3402 20; 3402 90	Օճառ, լվացող և մաքրող միջոցներ
3407 00 000	Մեփիչ, մածուկ, մածուկ, ատամնաքուժական նյութ
3701 10 100	Թաղանթներ ռեմոնտային և փայլեցնող նպատակների համար
3819 00 000; 3820 00 000	Արգելակային, հակասառնեցնող հեղուկներ և քաղաղորույթներ
3923 10-3923 30; 3924 10 000	Պլաստմասսայե իրեր՝ փաթեթավորման, փոխադրման և խոհանոցային ու ճաշի սպասքի
4011 10 000; 4011 20	Դոդեր օդաճնշական՝ մարդատար, բեռնատար ավտոմեքենաների և ավտոբուսների համար
4012	Դոդեր օդաճնշական՝ վերականգնված կամ օգտագործված
4014 10 000; 4014 90 100	Հակաբեղմնավորիչներ, ծծակներ մանկական
4015 11 000	Չեռնոցներ վիրաբուժական
4818 10; 4818 20; 4818 40	Կենցաղային և սանիտարահիգիենիկ նշանակության իրեր քղբից, թաղանթանյութի բամբակից, թաղանթանյութի մանրաթելի պատառից
6107-6109; 6207; 6208	Ներքին սպիտակեղեն տրիկոտաժից և տերստիլից, գիշերառնոցներ տղամարդկանց, կանանց և երեխաների համար
6111; 6209	Մանկական հագուստ տրիկոտաժից և տերստիլից
6212	Կրծկալներ, գոտիներ, իրանակալներ և նմանատիպ իրեր
7015 10 000	Ապակիներ տեսողությունը կամոմավորող ակնոցների համար
7213 91 100	Չողեր շիկագլոցված պարբերական պրոֆիլով բետոնի ամրանավորման համար
7214 99 100	Ամրան ձողավոր շիկագլոցված պարբերական պրոֆիլով բետոնի ամրանավորման համար
8311 10 900; 8311 20 000	Էլեկտրոդներ և էլեկտրոդային մետաղալար՝ էլեկտրաաղեղանային եռքի համար
8509 (բացի 8509 90)	Կենցաղային էլեկտրամեխանիկական սարքեր
8510 10 000; 8510 20 000	Էլեկտրաածելի մեքենաներ մագլեր խուզելու համար
8516 (բացի 8516 80; 8516 90)	Էլեկտրական կենցաղային տաքացնող սարքեր, ջրաջեռուցիչներ, եռոցներ
8525 10 900; 8525 20 990	Ռադիոյի և հեռուստատեսային հաղորդիչներ՝ մինչև 1 կՎտ հզորությամբ
8531 10 300	Սարքեր էլեկտրական ազդանշանային հրդեհաանվտանգության կամ կոտրամրից պաշտպանման համար
8536 20 100; 8536 61; 8536 69; 8536 90	Էլեկտրական սարքավորումներ հոսանքի միացման, անջատման, ընդատման, պաշտպանման համար
8539 22; 8539 31	Էլեկտրական լամպեր
8514 59 800	Էլեկտրական հաղորդալարեր
9001 30 000; 9001 40; 9001 50	Ոսպնյակներ կոմտակտային, ապակյա ակնոցների համար ակնոցների համար այլ նյութերից
9004 10 100	Ակնոցներ օպտիկական ոսպնյակներով
9018 31 100	Ներարկիչներ պլաստմասսայից ասեղով կամ առանց ասեղի
9021 40 000; 9021 50 000	Լսողական ապարատներ, սրտախթանիչներ
9302 00	Ռեկվիզիտներ և ատրճանակներ (բացի 9303 և 9304 ապրանքախմբերում ընդգրկվածներին)
9303 20 800-ից	Ռդորկափող մեկփողանի, սպորտային, որսորդական հրացաններ՝ այդ թվում պահումակալով
9303 20 800-ից	Ռդորկափող երկփողանի, սպորտային և որսորդական հրացաններ
9303 20 800-ից	Համակցված հրացան
9303 30 000	Ակոսափող սպորտային և որսորդական հրացան

Ապրանքներն ըստ ԱՏԳ ԱԱ	Արտադրանքի անվանումը
1	2
9303 90 000-ից	Գազային ատրճանակներ և ռեվոլվերներ, որոնցում օգտագործվում են արցունքաբեր կամ գրգռիչ նյութերով լիցքավորված վառողային փամփուշտներ
9303 90 000-ից	Ազդանշանային հրքիտներ և այլ սարքեր՝ ազդանշանային հրքիտներ բողմելու համար, ինչպես նաև իր կառուցվածքով միայն ձայնային ազդանշան տալու համար նախատեսված զենք
9304 00 000-ից	Աերոզոլային սարքեր (գազային բալոնիկներ), արցունքաբեր կամ գրգռիչ նյութերով լիցքավորված մեխանիկական փոշեցրիչներ
9304 00 000-ից	Օդաճնշիչ և գազային զենք, որոնցում որպես մետոդ տարր օգտագործվում է սեղմված օդի կամ գազի էներգիան, ինչպես նաև մետոդական (գազամակալով) զենք
9306 10 000-ից	Գամիչ կամ մնամատիպ գործիքների կամ կենդանիների արդյունաբերական սպանողի համար նախատեսված ատրճանակներից դուրս թռչող ձողով փամփուշտներ
9306 21 000-ից	Կոտորակային հրացանների փամփուշտներ
9306 29 400-ից	Կոտորակային փամփուշտների պարկուճներ
9306 29 700-ից	Օդաճնշիչ զենքի մանրագնդակներ
9306 29 700-ից	Որսորդական և սպորտային զենքի փամփուշտների խիցեր, խիցեր կոնտեյներներ
9306 29 700-ից	
9306 30 100-ից	Մանրագնդակներ, կոտորակներ և կարտեչ (խոշոր կոտորակ)
9306 30 980-ից	
9306 29 700-ից	
9306 30 100-ից	Ակոսափող և ողորկափող զենքի փամփուշտների զնգակներ
9306 30 300-ից	
9306 30 980-ից	
9306 30 910-ից	Գազային ատրճանակների և ռեվոլվերների փամփուշտներ
9306 30 930-ից	
9306 30 910-ից	Ազդանշանային զենքի փամփուշտներ և հրքիտներ
9306 30 930-ից	
9307 00 000-ից	Սառը զենք
9406 00 390	Մետաղյա հավաքովի կրող շինարարական կոնստրուկցիաներ (ամրանային պատրաստվածքներ, ներդիր մասեր եռակցման դրանց միացումներ երկաթբետոնե կոնստրուկցիաների համար)
9406 00 900	Հավաքովի շինարարական երկաթբետոնե կրող կոնստրուկցիաներ (ծածկի հեծաններ և սայլեր, սյուներ, պատգարակներ, ֆերմաներ)
9502; 9503 (բացի 9502 91 000, 9502 99 000)	Խաղալիքներ
9613 10 000	Գազային հրահաններ